

**PEDAGÓGIAI PROGRAM
GYAKORLATI PROGRAM
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA**

Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai
Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és
Készségfejlesztő Iskola

**OM: 036045
Jászberény**

2025.

Tartalomjegyzék

ÁRUFELTÖLTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV	3
KISEGÍTŐ TAKARÍTÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV	10
SZÖVÖTT-TÁRGY KÉSZÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV	23
TEXTIL- ÉS FONALMENTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV	32
UDVAROS KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV	52
PALÁNTANEVELŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV.....	60
HABILITÁCIÓS CÉLÚ MUNKAVÉGZÉS INTEGRÁLT MUNKAVÉGZÉSRE NEM KÉPES TANULÓK RÉSZÉRE KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV ...	67
KERT- ÉS PARKÁPOLÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV.....	79

ÁRUFELTÖLTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. Az árufeltöltő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló – részben önálló – alkalmazása.
2. Készítse fel a fiatalokat arra, hogy egyéni megsegítéssel legyenek képesek felnőttként munkát vállalni, a munkaerőpiacon segítséggel eredményesen helytállni.

Feladatok

1. A gyakorlat biztosítsa a tanulók munkatapasztalat-szerzését, a munkahelyi környezet megismerését.
2. A tanulók ismerjék meg és alkalmazzák a munkaviszonyból származó kötelezettségeiket és az ehhez fűződő jogaikat.
3. A tanulók sajátítsák el az áruk rendszerezésének, rendezésének gyakorlatát és ismerjék fel tevékenységük fontosságát.

Tárgyi feltételek:

Intézményi belső gyakorlathoz többfunkciós polcrendszer és tárolók, csomagoló és mozgó eszközök, gyakorló eladótér szükséges. A gyakorlat során biztosítani kell minél többféle árucikk és göngyöleg megismerését iskolai tanműhelyben és sokféle valódi eladótérben és raktárban.

Eszközigény:

1. Munkavédelmi felszerelések (munkaköpeny, védőkesztyű, munkacipő, stb..)
2. Különböző árucikkek
3. Polcrendszerek
4. Anyagmozgató eszközök (talicska, bevásárló kocs, „béka”...)
5. Takarító eszközök és anyagok
6. Szemléltető eszközök
7. Szakkönyvek, tankönyvek, képes lapok
8. Audiovizuális eszközök
9. Számítógép, interaktív tábla
10. Fényképezőgép, kamera

A képzés végére elvárt teljesítmény:

1. A tanuló képessé válik a munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására.
2. Megismeri a különféle árucikkeket, termékeket, képes csoportosítani őket, a kereskedelmi céloknak megfelelően elhelyezni a bemutató térben vagy raktárban.
3. Segítséggel, de a képzés során egyre önállóbban képes utasításoknak megfelelően, a szabályosságot betartva dolgozni.
4. Megismeri az elvárt udvariassági szabályokat, alkalmazkodni képes a munkahelyi hierarchiához.

Óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	6
2 éves órakeret	432

Időkeret

Témakör / évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Általános ismeretek	12	6	6
2. Tájékozódás, árurendszerzés	24	12	12
3. Munkavállalói ismeretek	24	12	12
4. Munka-, baleset-, és környezetvédelmi ismeretek	24	12	12
5. Áruismeret	153	76	77
6. Árufeltöltési ismeretek	195	98	97

Tematikai egység	1. Általános ismeretek	Órakeret: 12 óra
Fejlesztési cél	A tanulók részére áru feltöltő tevékenység bemutatása, megtanítása, gyakorlása. Az ehhez szükséges készségek elsajátítása.	
Előzetes tudás	A tanulók előzetes ismerete az árufeltöltésről, az áruk ismeretéről. Előzetes felmérés elkészítése.	

Tantárgyi fejlesztési célok	Legyen képes a tanuló az alapvető munkavédelmi és baleset megelőzési szabályok betartására. Kommunikáció fejlesztése egyéni célok alapján.
------------------------------------	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Az árufeltöltési munka szerteágazó, sokoldalú tevékenységeinek megismerése. 2. Változatos feladatok a tanulók számára az ismeretek elsajátításához. Ismeretek 1. Általános áru- és rendszerezési ismeretek 2. Balesetvédelem 3. Anyagismeret 4. Termékek sokféleségének ismerete 5. Helyismeret, tájékozódás az eladótéren. 6. Védőruhák, védőeszközök megismerése. 7. Biztonsági szabályok elsajátítása, megismerése.	
Fogalmak	eszközök, áru, eladótér, balesetvédelem, anyagismeret, védőruha kötény, köpeny, gumikesztyű, védősapkavédőcipő

Tematikai egység	2. Tájékozódás, árurendszerezés	Órakeret: 24 óra
Fejlesztési cél	Tájékozódási feladatok fokozatos megismerése, kiterjesztése.	
Előzetes tudás	Helyismeret felelevenítése a korábbi tapasztalatok útján.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Termékek sokféleségének ismerete. Az áruk elhelyezése csoportosítási szempontok alapján.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Kijelölt helyek megtalálása. 2. Egymás segítése munkavégzés közben. 3. Önálló munkavégzésre való felkészítés felnőtt segítségével. 4. Az eladótér megismerése, átlátása. Tájékozódás fejlesztése. Áruismeret fejlesztése. 5. Többféle üzlet megismerése. 6. Üzletek közötti azonosságok és különbségek felismerése. 7. Tanulmányi séta a különböző nagyságú és profilú üzletekben Ismeretek 1. Tájékozódási feladatok megismerése. 2. A tanultak játékos gyakorlása: a. makettek b. képek	

c. valós áruk 3. A termékek ismeretének rendszerezése. 4. Az áruk sokfélesége. 5. Tájékozódás az eladótérben, az eladótér megismerése, elhelyezkedése. 6. Az áruk elhelyezésének fontossága, területi elhelyezés megismerése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	eladótér, térkép, makett, áru, üzlet, különbség, hasonlóság, azonosság

Tematikai egység	3. Munkavállalói ismeretek	Órakeret: 24 óra
Fejlesztési cél	Kapcsolódás más gyakorlati tevékenységi területekkel.	
Előzetes tudás	Tanulmányi séták. Gyakorlatok alkalmazása.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Az eladótérben alkalmazott kapcsolattartási és udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Udvariassági szabályok fejlesztése. 2. Kapcsolattartás vezetőkkel, kollégákkal, vásárlókkal.		<u>Etika:</u> Társas kapcsolatok fontossága.
Ismeretek 1. Kapcsolattartás fontossága. 2. Udvariassági szabályok betartása.		<u>Kommunikáció:</u> Másokkal történő együttműködés. Osztályfőnöki óra: Kötelességek és szabályok betartása.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Munkavállalás, szerződés, önéletrajz, magázás-tegezés, jelenléti ív, munkaidő, pihenő idő, munkabeosztás, szabadság	

Tematikai egység	4. Munka-, baleset-, és környezetvédelmi ismeretek	Órakeret: 24 óra
Fejlesztési cél	A raktárhelyiségek megismerése	
Előzetes tudás	A raktárban használt eszközök	
Tantárgyi fejlesztési célok	A raktárhelyiségek fontossága, az ott használt eszközök megismerése.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Raktárhelyiségek fontossága.	

2. A helységben tartott áruk osztályozása, elhelyezése. 3. Speciális balesetvédelemi oktatás fontossága. 4. Veszélyekre való figyelem felhívása. 5. Áruismeret fejlesztése. 6. A nyugodt harmonikus, de pontos munkavégzés fontossága. 7. A gyakorlott eszközhasználat segít a munka közbeni balesetek megelőzésében. Az elvégzendő munka lépéseinek a begyakorlása. 8. Az áruk célszerű elhelyezése. 9. Időrend-munkarend fontossága a. Védőruha fontossága a raktárhelységeken. b. Helyzetgyakorlatok alkalmazása, az áruk elhelyezésével kapcsolatban. c. Az áruk gyors és pontos elhelyezése	
Ismeretek 1. Tájékozódás a raktárhelységeken. 2. Balesetvédelem, és megelőzés fontossága. 3. A raktárakban használt eszközök: a. létrák b. targoncák c. emelők d. kocsik e. rekeszek f. konténerek g. raklapok 4. Eszközismeretek. 5. A szabályok betartása amelyek, csak gyakorlás során rögzülnek. 6. Az áruk tisztaságának, csomagolásának ellenőrzése. 7. Lejáratí idő.	
Fogalmak	raktárhelység, raktározás, áru osztályozása, rövid ideig eltartható élelmiszerek, konzerv, rizs, liszt, cukor, fűszerek, konténerek, rámpák, raklapok, rekeszek, targoncák, létrák, emelők, eszközök, munkavédelem, törékeny cikkek, üveg, porcelán, eszközhasználat, szabályok

Tematikai egység	5. Áruismeret	Órakeret: 153 óra
Fejlesztési cél	Képességeinek megfelelően legyen képesek munkájukban részbeni önállóságra, irányított munkavégzésre.	
Előzetes tudás	Ismeretek az árukról, az áruk osztályozása, csoportosítása.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tájékozódás az eladótérben.	
Fejlesztési feladat		

1. Az eladótér megismerése, átlátása. 2. Tájékozódás fejlesztése. a Tanulmányi séta a különböző nagyságú és profilú üzletekben	
Ismeretek	
1. Élelmiszerek osztályozása: a. napi cikkek b. rövid ideig eltartható élelmiszerek	
2. Napi cikkek: a. gyümölcs, zöldség b. tojás c. tej-tejtermékek d. hús-húskészítmények e. cukrászati termékek f. kenyér pékáru, kétszersült g. mélyhűtött termékek	
3. Élelmiszerek: a. rövid ideig eltartható élelmiszerek: b. konzervek, c. rizs, liszt, cukor csomagolása d. fűszerek	
4. Rövid ideig eltartható élelmiszerek: a. kávé b. tea c. cukorka d. csokoládé e. italok	
5. Hosszabb ideig eltartható fogyasztási cikkek: a. törékeny cikkek b. üveg és porcelán áruk c. vegyi anyagok d. tisztítószer e. kozmetikai termékek f. papírból készült termékek, írószerek	
6. Külön elbánást nem igénylő cikkek: a. textil termékek b. fából készült termékek c. fémből készült termékek d. műanyag áruk	
Fogalmak	üzletek, áruk, élelmiszerek, eladótér, napi cikkek, rövid ideig eltartható élelmiszerek

Tematikai egység	6. Árufeltöltési ismeretek	Órakeret: 195 óra
Fejlesztési cél	A munkavégzéshez kapcsolódó naponta elvégzendő tevékenységek, ezek szakszerű pontos végzése	
Előzetes tudás	Az áru csomagolásának ismerete	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. . Az áru kihelyezése. 2. Kihelyezés előtt a tisztaság fontossága.
------------------------------------	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A munkafeladatok tudatos begyakorlása. 2. A munkafolyamatokban használt saját eszközök fontossága, megismerése. 3. A rend és tisztaság fontosságának megismerése. 4. A takarítási munkák fontossága. 5. Az áruk esztétikus, célszerű elhelyezése. a. Eszközök ismerete. b. Helyzet gyakorlat végzése, játékos gyakorlatokkal modellezés.	
Ismeretek 1. Az időrend megtervezése a munkánk során. Az eladótér sokszínűsége. Az eladótér tisztántartása, higiénia fontossága. 2. Áruk csomagolásának minősége, ismerete. 3. A csomagolás sérüléseiből adódó feladatok elvégzése.	
Fogalmak	tisztaság, rendszeret, hús-húskészítmények, cukrászati termékek, pékáruk, mélyhűtött termékek, csomagolás sérülése, csomagolás, esztétikus áru, célszerűség, időbeosztás, áru, időrend, napi cikkek, tejtermékek, gyümölcs, zöldség, tojás, higiénia, tisztaság, munkafolyamat

KISEGÍTŐ TAKARÍTÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. A tanulók munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűdjének fejlesztése, és a felnőttkori munkavégzésre, a családi munkamegosztásban való részvételre való igényük kialakítása.
2. Mindennapos élethelyzetekben megjelenő takarítói munka jellegű gyakorlati tevékenységek végzése, ismeretek nyújtása, és gyakorlási lehetőség biztosítása.
3. A már tanult takarítási tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása, megtanítása, gyakorlása az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló – részben önálló alkalmazása.
4. A tanuló legyen képes különböző egyszerű takarítási munkák betanulására, önálló, folyamatos munkavégzésre, önellenőrzésre.
5. Ismerje a területet, (ahol tevékenykedik) tudjon tájékozódni a munkaterületen.
6. Képes legyen huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával, használatával.
7. Megfelelően használja a munkavégzéshez szükséges eszközöket.
8. Tudjon utasításokat végrehajtani.
9. Legyen képes elfogadni és betartani a munkahelyi elvárásokat, szabályokat.
10. Alakuljon ki megfelelő munkatartása, munkafegyelme.
11. Megfelelően tudjon alkalmazkodni a különféle munkahelyi légkörökhöz, munkahelyi elvárásokhoz.
12. Legyen képes együttműködni.
13. Tudjon elfogadni kritikát, igyekezzen hibáit kijavítani.

Feladatok

1. A takarítói munkatevékenységek során használt eszközök és tisztítószer megismertetése.
2. A takarító eszközök, és gépek hatékony, rendeltetésszerű használatának elsajátíttatása.
3. A tisztítószer fajtáinak megismertetése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használatuk elsajátíttatása.
4. A szelektív hulladékgyűjtés alapjainak bemutatása, elsajátíttatása.
5. Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
6. Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása. Virágápolási, udvartakarítási ismeretek nyújtása, gyakorlási lehetőségek biztosítása.
7. Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, ápolts, tiszta, rendezett környezet iránti igény

kialakítása.

8. Munka és balesetvédelmi, egészség- és környezetvédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
9. Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a részmunkaterületeken, a mindennapi munkatevékenységekben.
10. Leendő saját munkaterületek/külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása.

Értékelés, elvárások a tanulóktól

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

1. alakuljon ki a munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűd, a felnőttkori munkavégzésre és a családi munkamegosztásban történő részvételre való igény
2. ismerje meg a munkahely és a munkavégzés magatartási normáit, munkatársi kapcsolataiban váljon együttműködővé
3. figyeljen oda az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeit a szükségletekhez és a lehetőségekhez hangolja
4. ismerje meg a társadalmi munkamegosztás alapjait-
5. erősödjenek a munkavállaláshoz, a felnőtt társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs formák
6. legyen képes a családi munkamegosztásban részt venni
7. készség szintűvé váljon a mértékegységek használata, a téri tájékozódás, az idő, a pénz szükségszerű beosztása
8. legyen tisztában a legfontosabb egészségvédelemmel és a balesetvédelemmel összefüggő ismeretekkel, ezeket helyesen alkalmazza
9. alakuljon ki a tanulóknál a környezetének és saját megjelenésének igényessége

A legfontosabb tudáselemek a második év végére

1. A tanuló ismeri az eszközök, háztartási gépek és berendezések nevét, funkcióját, balesetmentes használatát. A feladat megoldásához kiválasztja a legmegfelelőbbet.
2. Ismeri a használt anyagokat. Tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját, különös figyelemmel a vegyszerekre.
3. Ismeri a piktogramokat. Segítségükkel eligazodik a használatról.
4. Önállóan, vagy segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató) a tanult munkafolyamatot elvégzi.

Eszköz- és anyagszükséglet

Eszközigény

Személyenként:

1. munkaköpeny, gumikesztyű, 3 féle söprű (cirok, vessző, lomb,) partvis, lapát, felmosó szett (vödör, felmosó rúd, felmosó fej), felmosó kocsi, szivacs, törölkendő (száraz, nedves), kisméretű vödör vagy lavór, ablak lehúzó
2. varró cérnák, tűk, gyűszű, olló
3. locsolókanna, ásó, kapa, gereblye, hólapát

Csoport szinten:

1. teleszkópos portörölő, pókhálózó, gyökérkefe, poroló, mosogató szivacs, dörzsi szivacs, üvegmosó, létra, WC kefe, WC pumpa, porszívó, takarító gép, mosogatógép
2. lavór/teknő/kád, mosógép (hagyományos, automata), centrifuga, ruhacsipesz, teregető- és vasaló állvány, vasaló
3. gombok, különböző színű varró- és hímző fonalak
4. fűnyíró, ágvágó, cipőtisztító készlet
5. díszítő tevékenységhez szükséges eszközök (szövőtüske, előrajzolt terítő/ párna, stb.)

Anyagigény

A kerettantervben felsorolt takarító/ tisztító szerek folyamatos biztosítása lehetőleg változatos formában.

EGYMI Kisegítő takarító modul óraszámok

Évfolyamok	11. – 12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

Témakör / Évfolyam	11. – 12.	11.	12.
1. Takarítás	528	264	264

2. Mosás-vasalás	60	30	30
3. Ágyazás-ágynemű csere	36	36	-
4. Gombvarrás, ruhajavítás	36	-	36
5. Díszítés	48	24	24
6. Kitekintés/Virágápolás, udvartakarítás	35	35	-
7. Kitekintés/Kertgondozás, cipőápolás	35	-	35
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

EGYMI Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

11. évfolyam: évi 43 óra Takarítás

12. évfolyam: évi 43 óra Takarítás

EGYMI Kisegítő takarító modul óraszámok a szabadon felhasználható órakeret felhasználásával

Évfolyamok	11. – 12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864

Témakör / Évfolyam	11. – 12.	11.	12.
1. Takarítás	614	307	307
2. Mosás-vasalás	60	30	30
3. Ágyazás-ágynemű csere	36	36	-
4. Gombvarrás, ruhajavítás	36	-	36
5. Díszítés	48	24	24
6. Kitekintés/Virágápolás, udvartakarítás	35	35	-
7. Kitekintés/Kertgondozás, cipőápolás	35	-	35

Tematikai egység	1.Takarítás	Órakeret: 614 óra
Előzetes tudás	1. Ismerje a takarítóeszközöket és azok rendeltetését; a háztartásban általában használatos takarító szereket; élet- és munkaterületeit; a tisztaság fontosságát! 2. Ismeri és használja a kézi takarítóeszközöket és a különböző munkaterületek tisztító szereinek nagy részét, a takarítás lépéseit a különböző élet- és munkaterületein napi és heti folyamatában is. Belátja a tisztaság fontosságát!	
Tantárgyi fejlesztési célok		
1. A már tanult takarítási	tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása,	

megtanítása, gyakorlása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló, illetve részben önálló alkalmazása. 2. Kézi eszközök, tisztítószeres adott munkához rendelése. 3. Takarítási eszközök, használati technikák elsajátítása. Munkafolyamatok szempontjainak (piszkostól a tisztaig; távolítól a közeliig) betartása. 4. Kritikai érzék (ön/társak munka végzésének értékelése) fejlesztése. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek, képességek fejlesztése (önfegyelem, monotónia tűrés, igényesség, pontosság, precizitás, realitás, tolerancia, alkalmazkodás, türelem). 6. Baleset megelőzéssel, környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek tudatos alkalmazásának fejlesztése. 7. Az ismeretek kibővítése, új eszközök használatának bemutatása, megtanítása, gyakorlása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló, illetve részben önálló alkalmazása. 8. Gépek beépítése a takarítás folyamatába. 9. Bonyolultabb, sokrétűbb, veszélyesebb feladatok jó szintű, biztonságos végzése úgy a baleset megelőzési és egészség megóvó szabályok betartásával, mint a környezetvédelem és a takarékoság szempontként való kezelésével. 10. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek, képességek magasabb szintre emelése.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Napi, heti takarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése. 2. Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása a takarítás minden színterén. 3. Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. 4. Megfelelő tisztítószer kiválasztása, helyes adagolása. 5. Balesetvédelem. 6. Nagytakarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése 7. Új eszközök használatának bevonása a tanult takarítási tevékenységekbe 8. Tisztítószerekről szerzett ismeretek bővítése 9. Munkafolyamatok finomítása, idő csökkentése, minőség javítása Ismeretek 1. Napi takarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények

elpakolása), söprés, felmosás, portörítés (száraz), használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása.

2. Heti takarítás: szellőztetés, rendrakás, söprés, ablakpucolás, szőnyegtisztítás, fertőtlenítés (WC, fürdő)- portörítés (nedves, száraz)- használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása.
3. Konyha: mosogatás, törölgetés, edények elhelyezése szekrényben, tűzhely, csempe rendbe tétele- söprés, felmosás.
4. Fürdőszoba, WC: söprés, WC kagyló, kád, mosdó súrolása, fertőtlenítése, csempe, piperepolc, tükör tisztítása, felmosás.
5. Szoba, előszoba: rendrakás-bútorok felrakása, söprés portalanítás, felmosás.
6. Leendő saját munkaterületek (pl. iroda, lépcsőház stb.) külső munkahelyek területei: a tanult részmunkaterületek szerint:
 - a. Söprés: partvis, ciroksöprű.
 - b. Felmosás: felmosórúd, felmosófej, felmosó vödör.
 - c. Portörítés: antisztatikus törölő rongy, teleszkópos portörítő, pókhálózó.
 - d. Ablaktisztítás: ablak lehúzó, szivacs.
 - e. Szőnyegtisztítás: gyökérkefe, poroló.
 - f. Fertőtlenítés: WC kefe, gumikesztyű, szivacs.
 - g. Mosogatás: mosogató-, dörzsi szivacs, üvegmosó.
7. A piktogramok segítségével: általános tisztítószer, ablaktisztító; Felismerés, gyakorlati ismeret után.
8. szőnyegtisztító folyadék, súrolópor, krém, mosogatószer.
9. Környezetbarát tisztítószer (pl. ecet, szódabikarbóna stb.)
10. Nagytakarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények elpakolása), lefolyótisztítás, szükség esetén savazás (WC, mosdó), függönyök levétele(mosása, szükség esetén vasalása), bútorok elhúzása, felrakása, szőnyegek portalanítása, kitisztítása, szellőztetése, ablakok, tükör tisztítása, pókhálózás, porszívózás, bútorok portalanítása, ápolása, bútor kárpit tisztítása, felmosás, padlóápolás, függönyök visszacsíptetése, szőnyeg, bútorok visszahelyezése, használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása
11. Leendő saját munkaterületek, külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása
12. A tanult részmunkaterületek takarításának folyamatos gyakorlása a tanultak szerint
13. Porszívó, takarítógép, felmosó kocs, létra (magasban végzett tevékenységekhez), WC-pumpa, mosogatógép
14. Tisztítószerek körének bővítése
15. A piktogramok segítségével: bútorápoló, padlótisztító, lefolyó tisztító, sósav, kárpittisztító, gépi mosogatószer

Tevékenység

1. Szellőztetés -mint a munkafolyamat kezdő lépése-, figyelve a huzat elkerülésére. Ruhák szakszerű hajtogatása, egymásra rakása, helye.
2. Nehezebb mozdulatok külön gyakorlása mint pl. csavarás.
3. Ablaktisztítás, szőnyeg tisztításának gyakorlása.
4. A takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés.
5. Folyamatosan a napi takarítás elvégzése.
6. A tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál állandó segítségnyújtás.
7. Önálló munka adott helyen.
8. Önellőrzés, társak munkájának értékelése.
9. A munkafolyamat rendszeres gyakoroltatása eredményeként az elvégzésre

fordítandó idő csökkentése.	
10. A lakásban használatos eszközök kiválasztása.	
11. Szőnyegtisztító kefe, WC kefe, ablak lehúzó, söprű, felmosó helyes fogása, nagy mozgás helyesen történő elsajátítása, gyakorlása (hátrafelé mozgással, gördülékenyen, lendületesen).	
12. A takarítás befejezése után az eszközök tisztítása, elrakása.	
13. Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása (csúszós felület, áram, vegyszer, védőruha).	
14. Víz cserélésének fontossága (mikor piszkos?)	
15. Tisztítószer kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (képesség szerint adagoló kupak vagy ml szerint).	
16. Takarékosság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása stb.).	
17. Komplex takarítási folyamat, az előző évben tanultak ötvözése, a takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés.	
18. Folyamatosan a napi takarítás elvégzése.	
19. Tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál segítségnyújtás kérése.	
20. Önálló munka adott helyen.	
21. Önellenőrzés, társak munkájának értékelése.	
22. A lakásban használatos eszközök kiválasztása, gépi eszközök bevonása a tevékenységbe, létra használatának gyakorlása (fontos a tanult szabályok betartása, fegyelmezett feladatmegoldás, saját fizikai jellemzők ismerete, mint epilepszia, tériszony, stb.).	
23. Porszívó, takarítógép összeállítása, mozgatása, üzembe helyezése, használata, szét- és összeszerelése, tisztítása.	
24. Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása.	
25. Tisztítószer kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (képesség szerint adagoló kupak, vagy ml szerint).	
26. Takarékosság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása, stb.).	
27. Méreg elleni védelem, használatának egészség megóvó szabályai.	
28. A takarítás rutinszerű végzése.	
29. A tanult feladatok önálló elvégzése.	
30. A szükséges eszközök, tisztítószer kiválasztása, a szükséges idő rövidítése.	
31. A minőségi munkára törekvés a teljes takarítási folyamat alatt.	
Fogalmak	piktogram, vegyszer, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladék, környezetbarát, védőruha méreg, minőség értékelés, rutin, fizikai jellemzők

Tematikai egység	2. Mosás-vasalás	Órakeret: 60
Előzetes tudás	1. Ismerje a mosáshoz, vasaláshoz szükséges eszközök rendeltetését, működtetésük veszélyeit; a textíliák tisztaságának fontosságát! 2. Ismeri a mosás, vasalás lépéseit, tud kézzel és	

	hagyományos mosógéppel mosni. 3. Ismeri a mosás-vasalás eszközeit, tud mosószert választani és adagolni. 4. Egyszerű formájú, durva textíliákat tud vasalni, elsajátította a hajtogatás technikáját, ismeri a ruhák helyét a szekrényben. Betartja a baleset- és egészségvédelmi előírásokat.
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Kézi mosás előkészítése, technikája és lépései; hagyományos mosógép, centrifuga alkalmazása; öblítés, teregetés szakszerűsége; mosó- és öblítőszer kiválasztása, adagolása; vasalás előkészítése, egyszerű formájú, "durva" textíliák vasalási technikájának és lépéseinek elsajátítása; egyszerű vasalt ruhák hajtogatása, elhelyezése a szekrényben. 2. Tudja megkülönböztetni a textíliákat minőségük szerint és ismerje azok tulajdonságait! 3. Magasabb szintű mosás - programozási ismeretekkel és mosógép védelemmel. 4. Önálló döntés meghozatala a vasaló beállításával kapcsolatban. 5. Finom textíliák vasalásával ügyesség, precizitás, pontosság fejlesztése, ok-okozati összefüggések felismertetése. 6. Bonyolultabb hajtogatási műveletek megtanulása. Környezetének és ruházatának tisztán és rendben tartása váljon belső igényévé!

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása. 2. Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. 3. Megfelelő tisztítószer kiválasztása, adagolása. 4. Baleset- és egészségvédelem. 5. Anyagismeret alapfokon. 6. Automata mosógéppel mosás. 7. Vasalási technika fejlesztése, önállóság növelésével. 8. Hajtogatás továbbfejlesztése. Ismeretek 1. Ruhadarabok szétválogatása, kézi mosás/ hagyományos mosógéppel történő mosás, öblítés (3-szor), csavarás/centrifugálás-állvány (teregető) felállítása, teregetés, hajtogatás, állvány (vasaló) felállítása, vasaló beállítása, vasalás, hajtogatás, elhelyezés szekrényben, eszközök elpakolása.

2. Lavór/teknő/kád, védőkesztyű (szükség esetén), mosógép, centrifuga, teregető- és vasaló állvány, ruhacsipesz, vasaló.
3. Kézi, gépi, folyékony mosószer, mosópor (esetleg folttisztító), öblítő szer, vasalást könnyítő folyadék.
4. Természetes anyag/kevert szál/műszál:
5. eltérő mosási hőfok (programváltás),
6. eltérő szárítási technika (vállfán, fektetve),
7. eltérő vasalási hőfok,
8. eltérő tárolás (vállfán).
9. Anyagminőség szerinti programválasztás (programok, mosó- és öblítő szer helyének ismerete).
10. Mosógép védelme.
11. Megfelelő anyaghoz megfelelő hőfok beállítása, szükség szerinti változtatása.
12. Bonyolultabb formájú ruhadarabok mozgatásának, simításának fortélyai.
13. Gombolás, ruhalábak, ruhaujjak elhelyezése hajtogatáskor, vállfa alkalmazása.

Tevékenység

1. színes/fehér ruhák szétválogatása,
2. folttisztító használatának gyakorlása,
3. dörzsölő és csavaró mozdulat helyes elsajátítása, gyakorlása,
4. 3-szori öblítés (2 meleg, 1 hideg vízben),
5. mosó-, öblítőszer adagolása (mérőpohár/kupak/ml) képesség szerint,
6. mosógép feltöltése, vízcseré szükség szerint (víz hőmérsékletének tisztázása),
7. hagyományos mosógépbe helyezés (mennyiség becsléssel),
8. mosás (világos majd sötét/fehér majd színes ruhák),
9. állványok felállításának gyakorlása,
10. teregetés kötélre és állványra,
11. vasaló beüzemelése, hőfokszabályzó fixre állítása, vasaló mozdulat elsajátítása, gyakorlása egyszerű formájú textíliákon (pl. atléta, póló, ágynemű),
12. textíliák összehajtása, elhelyezése a szekrényben,
13. eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen),
14. anyagválogatás szín és minőség szerint,
15. programok rendelése a megfelelő agyagokhoz,
16. ruha betöltése, súlybecslése (ellenőrzésként mérése),
17. mosó - és öblítő szer kimérése (töltet mérete és vízkeménység alapján), betöltése,
18. program beállítása, indítása,
19. tiszta ruhák kirázása, gyapjúk fektetve, ingek vállfán,
20. szárító/vasaló állvány állítása, teregetés,
21. száraz ruhák összehajtása vasaláshoz,
22. ingek, nadrágok, esetleg függöny vasalása hőfok szabályzó beállításával megbeszélés után, majd önállóan,
23. hajtogatásuk gyakorlása, elhelyezés a szekrényben polcon, vállfán,
24. eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen).

Fogalmak

hőfokszabályzó, folttisztító, vasalás könnyítő, teljes áramtalanítás, program, gyapjú, műszál, selyem, pamut, víz-lágyító, kemény víz.

Tematikai egység	3. Ágyazás, ágynemű csere	Órakeret: 36
Előzetes tudás	1. Az ágynemű szellőztetése. Beágyazás. Az ágy letakarása. Megágyazás.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. Az ágynemű csere komplex folyamata. A szennyes ágynemű lehúzása, a tiszta ágynemű felhúzása, az ágyneműhúzás technikájának elsajátítása, alkalmazása. 2. Az ágyazás részmozzanatainak csiszolása (lepedő, ágytakaró helyes összehajtása, felterítése).
------------------------------------	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Az ágyazás kivitelezésének gyakorlása. A lepedő és ágytakaró esztétikus felhelyezése váljon belső igénnyé! 2. Ágyneműt le-és felhúzása. A kisebb darabokhoz hasonló technikával történő bujtatás, figyelve a sarkok helyére.	
Ismeretek 1. Kispárna, nagypárna biztonságos felhúzása után a nagyobb darab először segítséggel, majd a lehető legnagyobb önállósággal történő végzése. 2. Ágytakaró, lepedő ágyszélekkel párhuzamosan történő felhelyezése.	
Tevékenység 1. Szellőztetés. 2. Megágyazás, beágyazás folyamata. 3. Ágynemű le és felhúzása, hajtogatása. 4. Ágytakaró fel és leszedése, hajtogatása.	
Fogalmak	ágyszél, párhuzamos, sarok

Tematikai egység	4. Gombvarrás, ruhajavítás	Órakeret: 36
Előzetes tudás	kétlyukú gomb varrása, előöltés le-felőltéssel	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Négylyukú gomb varrása. Ruhajavításhoz használt öltések (fércöltés, gépi varrás kézen) megismerése, gyakorlása.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Gombvarrás. 2. A varrásán elveszett anyag javítása. 3. Díszítőöltések valamelyikének (képességtől függően) felhasználása a textileknél (száröltés, láncöltés, lapos öltés, keresztszemes öltés).	
Ismeretek 1. Kétlyukú és négylyukú gomb varrása. 2. Kisméretű gombok varrása. 3. Fonal- gomb-textil színharmoniója.	

4. Saját ruhanemű javítása varrással. 5. 1-2 díszítőöltés. 6. Tű befűzése, csomó kötése.	
Tevékenység 1. Megfelelő eszközök kiválasztása, gyűszű használatának gyakorlása. 2. Fonal tűbe fűzése, csomózása. 3. Esztétikus varrás a textil fonákján. 4. A varrás eldolgozása. 5. Különböző típusú és formájú gombok varrása. 6. Díszítőöltésekkel ajándéktárgyak dekorálása (tűpárna, könyvjelző).	
Fogalmak	gyűszű, gépselyem, hímzőfonal

Tematikai egység	5. Díszítés (hétköznapi)	Órakeret: 48
Előzetes tudás	1. Lakás takarításának folyamata. Virágápolás, egyszerű formájú textíliák vasalása. Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), festés, rajzolás. Szövés tüskéken. 2. Nagytakarítás folyamata. 3. Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), süttött díszek. 4. Díszítőöltésekkel történő varrás.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A közvetlen környezet otthonossá tétele. Tudja, hogy a szépség alapja a tisztaság! Legyen igénye életterének esztétikus kialakítására! 2. Közvetlen lakókörnyezetét készítse fel az aktuális ünnepre! Ismerje az adott ünnep jelképeit, hagyományait és használja ezeket otthona díszítésében!	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Ismerje azokat a módokat, kellékeket, melyektől a lakás egyedivé, barátságossá tehető! 2. A praktikus, nélkülözhetetlen bútorok mellett használjon díszítő funkcióval is rendelkező virágokat, szőnyeget, textileket, képeket! 3. Törekedjen a harmónia megteremtésére! 4. Merje díszíteni környezetét saját munkáival is! 5. Legyen tisztában azzal, hogy minden ünnephez másfajta kellékek illenek. 6. Ünnepi asztal megtervezése, ajtó/ablak/asztaldísz elkészítése. 7. Tudja, hogy az ünnepre fel kell készülni. 8. Tudja idejét beosztani.
Ismeretek 1. Tisztaság: mindennapos takarítás; függönyök, terítők tisztán, vasaltan; virágok rendszeresen gondozva.

2. Színek: színárnyalatok, egymást kiegészítő színek (sárga-kék; vörös-kékeszöld; bíbor-zöld). 3. Stílus: bármi megengedett, ami szépérzékének megfelel. 4. Nagytakarítás ünnep előtt. 5. Ünnepi asztal harmóniája (abrosz, szalvéták, asztaldísz). 6. Sült díszek elkészítése.	
Tevékenység 1. Lakásbelső nézegetése újságban, interneten. 2. Saját munkák készítése az ismert technikákkal (kép a falra, szőnyeg a padlóra, díspárna, terítő). 3. Ünnepi terítékek nézegetése, tapasztalatok gyűjtése újságokból, internetről. 4. Egyedi díszek saját kézzel (pl. terítőre hímzés, asztal /ajtó/ablakdísz, torta, mézes süte).	
Fogalmak	dekorálás, ízléses, harmónia, technika születésnap, húsvét, advent, karácsony, szilveszter

Tematikai egység	6. Virágápolás, udvartakarítás	Órakeret: 35
Előzetes tudás	talajlazítás, átültetés, levélápolás (le mosás, permetezés) udvarsöpítés, hó eltakarítás	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Az eddig tanult ápolási módok gyakorlása kiegészítve a szobanövények szaporításával, tápoldatozásával. 2. Az udvar rendszeres takarításának szükségessége az évszaknak megfelelően.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Szaporítási módok megismerése, szakszerű végrehajtása. 2. Egyéb ápolási munkák és végrehajtásuk időbeli összefüggése (pl. locsolás szükségessége növény igényétől, évszaktól függően 2 naponta, hetente, tápoldatozás tavasztól őszig 2 hetente, talajlazítás, száraz levél eltávolítása szükség szerint). 3. Udvari munkák komplex végzése (szemét, ághulladék szelektált összegyűjtése; söprés, lombosprés; hó eltakarítás, jégoldás).
Ismeretek 1. Egyszerű növény szaporítási módok: töosztás, hajtás, bújatás. 2. Vesszőseprű, lombseprű, hólapát alkalmazása (ágvágó, komposztaprító funkciójának megismerése). 3. Jégmentesítés homokkal, hamuval.
Tevékenység 1. Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket.

Fogalmak	komposzt – komposztáló - komposztaprító, vesszősöprű, hólapát, környezetbarát jégoldás
-----------------	--

Tematikai egység	7. Kitekintés/ Kertgondozás, cipőápolás	Órakeret: 35
Előzetes tudás	1. Szobanövények ápolása, szaporítása. 2. Udvar gondozása és eszközeinek használata. 3. Egyszerű cipőápolási munkák.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje a pihenőkert karbantartásának évszakonként ismétlődő feladatait. 2. Ismerje és használja a munkavégzéshez a megfelelő eszközöket, azokat balesetmentesen használja. 3. A veteményesben alkalmazza az eddigi ismereteit a növények ápolásához, gondozásához. 4. Kerti, utcai és benti cipők megfelelő ápolása. Takarékosagra, környezetvédelemre nevelés.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat - Évszaknak megfelelő növényápolás a pihenőkertben. - Növények termesztése, gondozása a veteményesben. - Különböző lábbelik tisztítása, ápolása. Ismeretek - A szobai és a kerti növényápolás párhuzama (talajlazítás-ásás, gereblyezés; tápoldatozás, trágyázás), a növény szaporítás egyéb módjai (vetés, palántázás), a növényápolási teendők kibővítése (gyomlálás, kapálás, kötözés, fűnyírás). - Lábbelik tisztítása. - Utcai cipők portalanítása, krémezése, fényesítése, kerti gumicsizma lemosása, benti lábbelik nedves, majd száraz törlése. Tevékenység Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket.	
Fogalmak	trágya, permetlé, kártevőirtás

SZÖVÖTT-TÁRGY KÉSZÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. Olyan elméleti ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a szövés gyakorlati munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
2. A képességekhez mértén megtanulni minél önállóbban szőni és használati termékeket (terítő, tarisznya, párna, szőnyeg) előállítani.
3. Esztétikus munkadarabokat készíteni a megismert népi motívumok, szín- és mintaváltozatok felhasználásával.
4. Képessé válni a kitartó munkavégzésre, a hibák felismerésére és korrigálására.

Feladatok

1. Olyan korszerű elméleti és gyakorlati szakmai tudás, műveltség megalapozása és elsajátítása, amely hozzájárul a tanulók minőségi életviteléhez és támogatja a szabadidő hasznos eltöltését.
2. A szövéshez szükséges textilipari nyersanyagok és eszközök megismerése, adekvát használatának gyakorlása és elsajátítása.
3. A képességek függvényében szövött használati tárgyak készítése, egyéni ötletek megvalósítása az alkotómunkában.
4. Alapvető tervezési ismeretek elsajátítása, az esztétikus mintázás, színhasználat gyakorlása a szövött tárgyak készítése során.
5. Szövéstörténeti alapismeretek, népi motívumok, hagyományok megismerése, az esztétikai érzék fejlesztése és a népművészet iránti érdeklődés felkeltése.
6. A szövő munka szeretetére, feladattudatra, kitartó munkavégzésre és minél nagyobb önállóságra nevelés, kulturált munkahelyi viselkedési szokások kialakítása. A tevékenységek során felmerülő problémák hatékony megoldásának, kezelésének gyakorlása és megtanulása.
7. A gyakorlati tevékenységek során használt eszközök körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő alkalmazásának elsajátítása.

A szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel felszerelve.

Eszközigény:

1. Szövőkeretek, szövőállványok, szövőszék, tartozékok, vetélő, leverő villa
2. Ollók (balkezes szükség szerint)
3. Felvetőfonalak
4. Szövőfonalak
5. Maradék fonalak, varrócérna
6. Kartonok
7. Színes kivágó papírok
8. Zsírkréta készlet
9. Ragasztó, vonalzó
10. Nagyítólencse, tű, mérőszalag
11. Műszaki rajzlapok

Szemléltető eszközök

1. Textilminta gyűjtemény, fonalgűjtemény
2. Különféle összetételű anyagvágatok
3. Oktatótáblák
4. Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok
5. Szőnyegfotók
6. DVD

Óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	10
2 éves órakeret	720

Időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret	32	16	16
2. Szakmai ismeret	50	25	25
3. Tervezés	30	15	15
4. Népművészeti alapismeretek	15	15	-
5. Esztétika, néprajz	15	-	15
6. Szakmai gyakorlat	578	289	289

Tematikai egység	1. Anyagismeret	Órakeret: 32
Előzetes tudás	Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Felismerni és egymástól megkülönböztetni a szövéshez szükséges szálak anyagait, azokat a felhasználási módjuknak megfelelően kiválasztani. 2. A tanuló legyen képes önállóan gombolyítani, segítséggel fonalat festeni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A tanuló váljon képessé az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására. 2. Ismerje a természetes szálak anyagait, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait. 3. Tudja a motringot a gombolyagtól megkülönböztetni. 4. Tudjon gombolyítani. 5. Ismerje fel és gyűjtse az alapvető festőnövényeket. 6. Tudjon természetes eredetű fonalakat segítséggel festeni (sárgítás). Ismeretek 1. Mesterséges és természetes szálak anyagok 2. A szálak anyagok tulajdonságai, viselkedésük hő, folyadék hatására 3. A szálak anyagok felhasználási területei és módjai 4. Fonalgártás műveletei 5. Természetes eredetű fonalak kikészítési eljárásai, színezése 6. Festőnövények

Tevékenység 1. Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. 2. Fonalgyűjtemény megtekintése. 3. Kereskedelmi forgalomban lévő fonalak megismerése. 4. Vásárlás egy fonalüzletben. 5. Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. 6. Motring, gombolyag szétválogatása. 7. Gombolyítás gyakorlása. 8. Szálas anyagok felismerése égetési próbával. 9. Festőnövények gyűjtése. 10. Sárgítás pongyola-pitypanggal, hagymahéjjal, barnítás diófalevéllal. 11. Fonalak csoportosítása, rendezése tulajdonságaik alapján.	
Fogalmak	Természetes szálas anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálas anyagok. elemi szál, fonalgyártás műveletei, sodrás, festőnövények, színezés, festhetőség, pác

Tematikai egység	2. Szakmai ismeret	Órakeret: 50
Előzetes tudás	Kultúrtörténeti alapismeretek. Instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanuló váljon képessé a szövéshez szükséges eszközök kiválasztására és rendeltetésszerű használatára. 2. Aktívan vegyen részt a szövést előkészítő műveletekben és a mintatervezésben, egyszerű fonott- és nemeztárgyakat tudjon önállóan készíteni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Bővíljenek a kultúrtörténeti ismeretek: a tanulók ismerjék meg régebbi korok életmódját, hagyományait, népszokásait, a szövés történetét és eszközeinek fejlődését. 2. A szövés iránti érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. 3. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szövéshez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. 4. Legyenek képesek a tanulók a szövéshez kapcsolódó alapfogalmakat elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. 5. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. 6. Ismerjék meg a vízszintes szövőszék szerepét és balesetmentes használatát. 7. Tudjanak nemezlabdát, nemezbabát, nemezterítőt készíteni. 8. A szövést előkészítő műveleteket kitartóan végezni. Ismeretek 1. A fonás és szövés története és eszközeinek fejlődése. 2. A szövés története Magyarországon és a Kárpát-medencében.

3. Fonással és szövással kapcsolatos alapfogalmak. 4. A szövést előkészítő műveletek. 5. A szövés eszközei. 6. A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei. 7. A nemezeléshez szükséges anyagok és műveletek.	
Tevékenység 1. Szövéstörténettel, népművészettel kapcsolatos filmek, anyagok, könyvek tanulmányozása, megbeszélése, 2. Néprajzi Múzeum, Skanzen, helyi gyűjtemények, szöttek megtekintése. 3. Fonás eszközeinek megismerése, a fonás gyakorlása. 4. A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása: láncfonal, vetülékfonal, vetőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítségével. 5. Tervkészítés: megfelelő mintaelem kiválasztása: egyszerűbb csíkminták, sorminták lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése. 6. Megfigyelés: álló szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása, tanulmányozása. 7. Nemezelés, nemeztárgyak (pl.: baba, labda) készítése	
Fogalmak	kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó), nemezelés, szövött textília, szöttes, szövőkeret, szövőszék felvetőfonal, felvetés, sorminta, csíkminta, tervezés A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetélők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, kötés, kötéspon.

Tematikai egység	3. Tervezés	Órakeret: 30
Előzetes tudás	Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete. Festési gyakorlatok.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Papíron önállóan mintákat tervezni megadott szempontok szerint. 2. Ízlésvilágot fejleszteni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Tudja a tanuló színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint. 2. Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. 3. Tudjon kevert színeket előállítani festékkel (narancs, zöld, lila, barna). 4. Tudjon terítőt tervezni hideg és meleg színekkel. 5. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni. 6. Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével. 7. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban.
Ismeretek 1. Színek 2. Színelmélet 3. Ritmusok és kompozíciók

4. Mértékegységek, arányok, térkitöltés. Tevékenység 1. Színek csoportosítása: a. alapszínek b. kevert színek. 2. Füzetbe színkeverés temperával. 3. Papírragasztás a színskála szerint. 4. Színkontraszt készítése festékkel. 5. Játék a színekkel, festéssel, színezéssel. 6. Kompozíció készítése hideg színekkel, majd meleg színekkel. 7. Terítő tervezése meleg színekkel (papírvágás, ragasztás). 8. Terítő tervezése hideg színekkel (festéssel). 9. Mérőeszközök csoportosítása, használata. 10. Tervezés páros és páratlan csíkritmusban. 11. Szimmetrikus kompozíciók tervezése. 12. Mintaelemek alkalmazása.	
Fogalmak	alap és mintázó színek, színkeverés, színkör, színkontraszt, színárnyalatok színek tónusai: hideg, meleg színek A színek hangulati szerepe, térhatása. páros és páratlan csíkritmus

Tematikai egység	4. Népművészeti alapismeretek	Órakeret: 15
Előzetes tudás	Ünnepek, ünnepi szokásaink ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Népi hagyományokat ünnepekhez társítani. 2. Népi kismesterségeket megismerni, az érdeklődést felkelteni a szövött tárgyak és a szövés iránt.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje az egyes népszokások jellemzőit (pl. farsangolás). 2. A tanuló ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait. 3. A tanuló ismerje meg a legjellemzőbb, legismertebb népszokásokat (például húsvétkor a tojásfestés). Ismeretek 1. Ünnepekhez kapcsolódó népszokások 2. Népi kismesterségek 3. Népművészeti alapismeretek Tevékenység 1. „Népművészet” könyv nézegetése. 2. „Népi kismesterségek” diafilmek megtekintése. 3. Népművészeti könyvek megtekintése. 4. „A népszokások”- diafilmvetítés.

5. Anyaggyűjtés, beszélgetés.	
Fogalmak	Ünnepekhez kapcsolódó népszokások néhány jellemző motívumának megismertetése. népi játékok, népviselet, népdalok. Népi kismesterségek: népi faragóművészet, bőrmunka, hímzés, a csipke, a mézesbábosság, a hímes tojás, fonás, szövés.

Tematikai egység	5. Esztétika, néprajz	Órakeret: 15
Előzetes tudás	Népművészeti alapismeretek, népszokások, népi kismesterségek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Bővíteni a néprajzi ismereteket, fejleszteni az esztétikai érzéket. 2. Az érdeklődést felkelteni népünk hagyományai, népszokásai, tárgyi örökségei iránt.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerjen néhány magyarországi hagyományt és népszokást. 2. A tanuló ismerje fel a székely festékes szőnyeget és motívumait. 3. A tanuló ismerje a mintaelemeket: virág, hal, grádics, fésűfog. Ismeretek 1. Esztétika, néprajz 2. Népi szövés a Kárpát-medencében 3. Népi hagyományok Tevékenység 1. Szakmai kirándulások, múzeumlátogatások a népi kultúra tükrében. 2. „Szöttes gyűjtemény”, motívumok megismerése, csoportosítása. 3. Térkép használata. 4. „Népi szöttesek”- könyv, videofilm nézése, a látottak megbeszélése.	
Fogalmak	Művészet és mesterség”- díszítés és hagyomány. kézművesség, iparművészet, Magyarország ünnepi hagyományai, népszokásai, jellemző évfordulói. Ünnepekkel kapcsolatos tárgykultúra. Motívumok. Népcsoportok jellemző díszítő elemei. Moldvai csángó, széki, palóc, sárközi, mezőségi, kalotaszegi, sokác szöttesek, szöttes motívumok. Hagyományörzés

Tematikai egység	6. Szakmai gyakorlat	Órakeret: 578
-------------------------	----------------------	----------------------

Előzetes tudás	Színek, téri irányok, a szövéshez szükséges alapanyagok, eszközök ismerete és adekvát használata. Kulturált, társakat nem zavaró viselkedési szokások. Szóbeli utasítások megértése, követése.
Tantárgyi fejlesztési célok	Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat - Legyen képes a tanuló az alapanyagok kiválasztására: szín, mennyiség, minőség szerint. - Ismerje a láncfonalat és a vetülékfonalat, kötésmódokat, szedettes technikát. - Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani. - Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgozni. - Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni. - A munkadarabok készítése során legyen képes egyszerű minták alkalmazására és harmonikus színhasználatra, valamint egyéni ötleteinek megvalósításra. - Fokozódó önállósággal képessé válni a kitartó munkavégzésre. - Egyéni képességekhez mértén segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, - két szállal (zsinórt, hajpántot készíteni) és hét szállal (öv), körmönfonni, - zsinórt készíteni szarvacskával, - szőni szádfán, szalagot szőni, - karmantyúbabát készíteni, - egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten, - széleket helyesen eldolgozni, - egyszerű csíkritmusú használati tárgyakat szőni és mintázni. Ismeretek - A fonás és a szövés alapanyagai - A fonás műveletei és eszközei - A szövés előkészítő műveletei - A kézi szövés műveletei - Vetülék nélküli szövés - Szövés egyszerű eszközökkel - Szövés vakkereten - Terítő, futó, tarisznya, párna szövése - Geometrikus minták kialakítása különböző kötésmódokkal - Szőnyegszövés egyszerű csíkmintával - Szövőszékek, szövő eszközök karbantartása Tevékenység - Alapanyagok kiválasztása. - Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. - A fonás előkészítése - elrendezése. Sodrás, fonás: körmönfonás, kötelsodrás. - Zsinórkészítés szarvacskával, macskafarok fán. - Szövés széklábán, szádfán, karmantyún	

6. A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása.
7. Színek meghatározása, mintaterv készítése.
8. Szövés helyes elkezdése, előszövés.
9. Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, feszítés, váltás kis kereten.
10. Szövés alapkötése.
11. Vetülék felületű szövés.
12. Szövés vászonkötéssel.
13. Szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek összevarrása, zsinórkészítés
14. Szövés, kapuvonal helyes tartásával.
15. Szövés 2 színnel, 2 vetélővel.
16. Lánc és vetülékfonalak előkészítése, kiválasztása, felvetés segítségével.
17. Kötésmódok bemutatása: likatos (torontáli), egy szálon forduló, két szál közti (svéd).
18. Minták, csíkritmusok alkalmazása.
19. Szövött tárgyak készítése (pl.: telefontok, papírzsebkendő tartó, terítő, párna, szőnyeg)
20. Balesetvédelmi oktatás

Fogalmak

fonás, sodrás, körmönfonás, folyton folyvást szedés
 felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal,
 vetülékfonal csomófajták: kettős csomó, halászcsonló,
 takácscsomó
 szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetélő,
 vetőfa A szövés befejező műveletei.
 Felvető befejezése: makramé, fonás, sodrás.
 alapkötések: vászon, sávoly, atlasz, szedettes, „borzas”
 szövése. likatos, egyszálon forduló technikák
 Szőnyeghibák, szőnyegek kezelése, karbantartása.

TEXTIL- ÉS FONALMENTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. A tanulók részére a textil- és fonalmentő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.
2. Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a készségfejlesztő kerettanterv munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.

Feladatok

1. A textil- és fonalmentés során az alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű használati tárgyak elkészítése, munkahelyi szokások kialakítása.
2. Textilek bontásával és feldolgozásával kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, kellékek és eszközök kiválasztása, a feldolgozás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
3. Textilmentés során felhasznált eszközök hatékony használata, fonalak és anyagok fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.
4. Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
5. A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítségével.
6. Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása, textíliák hasznosításának újragondolása.
7. Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
8. Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben:

Tárgyi feltételek, eszközigény

A munkatevékenység végzése történhet a teljes képzési idő alatt az iskolai tanműhelyben, illetve a képzési idő egy részében, gazdálkodó szervezetnél megfelelő személyi segítő biztosításával (pl. csoportos gyakorlat vagy egyénenként munkahelyi gyakorlat program során).

1. A tárgyi feltételeknek biztosítaniuk kell a sajátos nevelési igény és az egyéni szükséglet kielégítését a megfelelő gyakorlatorientált, differenciált képzés lehetőségével.
2. A tananyag elsajátításának feltétele a jól felszerelt gyakorlólé hely.
3. A gyakorlati képzés helyszíne legyen világos, tágas, jól szellőztethető. Rendelkezzen megfelelő berendezéssel: kényelmes székekkel, megfelelő méretű asztalokkal, kellő hellyel a munkavégzéshez, raktározáshoz.
4. A megfelelő felszereltség biztosításához alapvető a jó minőségű eszközök megléte.
5. Kiemelten fontos a saját munkaeszköz szükségessége minden tanuló részére. Ez elengedhetetlen a munkafolyamatok tanulásához, gyakorlásához, figyelemmel arra, hogy sok esetben szükséges speciális eszköz alkalmazása is (pl. balkezeseknek).
6. Lényeges a mérőeszközök, csomagolóeszközök és a raktározáshoz megfelelő, biztonságos terület kialakítása, különösen tekintettel arra, hogy a feldolgozásra kerülő anyagok éghetőek.
7. A tanórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textiláruházban tanulmányi látogatásokon, műhelylátogatásokon részt venni.
8. Az információhordozó- és szemléltetőanyagok használatához szükség van audiovizuális eszközökre (vetítővászon, írás-, mozgó- és diafilmvetítő, video lejátszó, tévé). Elhelyezésük módjával biztosítani kell egyszerű és gyors alkalmazhatóságukat. Ezért megfelelő méretű üveg- illetve zárt ajtós szekrényekben célszerű elhelyezni azokat.

A szaktanterem felszerelési tárgyai:

1. munkaasztalok, támlás székek
2. nagyméretű falitábla
3. nagyméretű mágnes tábla mágnes lapokkal
4. digitális, interaktív tábla, DVD-, videó lejátszó, CD-s magnó
5. polcok, polcrendszerek, szekrények

Raktár felszerelési tárgyai:

1. polcrendszer (félkész-, kész áruknak, segédanyagoknak, kellékeknek)
2. célnak megfelelő tároló rekeszek, dobozok, fiókok, kosarak
3. létra

Szemléltető anyagok:

Anyaggyűjtemények:

1. férfi,- női,- gyermek alsó és felső ruházat
2. lakástextíliák
3. gazdasági textíliák
4. kötött és horgolt (hurkolásos technikával készített) textíliák
5. kellékek

Nyersanyaggyűjtemény:

1. növényi eredetűek
2. állati eredetűek
3. vegyi szálak

Fonál- és cérnagyűjtemény:

1. szövő-, kötőipari fonalak, cérnák
2. varrófonalak, varrócérnák
3. hímzőfonalak, hímző cérnák

Falitáblák, diaképek, fotók, írásvetítő fólia ábrák:

1. textilipari gépek egyszerűsített vázlatai
2. gyártási eljárások folyamatábrái
3. hangtechnikai- és képtovábbító eszközök /rádió, magnó/, projektorok Szabványok, szakkönyvek, szakfolyóiratok

Munkavégzés eszközei, szerszámai:

1. vágó szerszámok, élezők, vágó gép, körkés, kézimunka-, szabász-, bontó olló, bontó-tű
2. varró szerszámok: varró-, kötő-, hímző-, subázó-, horgoló-, merkelő-, gombos-, biztosítótű
3. simító- és gőzölő eszközök, vasaló állvány
4. mosógép, mosó- és tisztító szer, fertőtlenítő, fehérítő, keményítő
5. varrógép
6. kötőgép
7. kiegészítők és segédeszközök: tübefűző, patent, húzózár, tépőzár, kapcsok, gombok, gyöngyök, damil, emlékeződrót, damil, válltömések, fémkarikák, gyermekjáték- és figurák kellékei (maci szemek, orrok),

gumik, madzagok, szalagok, szegőpántok, zsinórok, tejszűrő papírmerevítő, vasalható közbélés, gyűszű, tűpárna, felvető fonal, szövő- kötő- horgoló fonalak, rongy csíkok textiltől, tömőanyagok, textiltől, ruhafesték

8. rajzoló-, jelölő-, mérő eszközök: szabókréta, vonalzó, illanófilc, mérőszalag, sablon, mintaív
9. tároló eszközök: zacskók, dobozok, címkék: műanyag, papír, üveg, fém, textil
10. csomagoló anyagok
11. fóliázó-, kézi nyomdai eszközök, címkék, ragasztó anyagok
12. kisváltós, álló típusú szövőszék
13. asztali, fekvő típusú szövőszék, szövőkeretek
14. lábítós övszövő
15. szalagszövő madzag
16. kötélverő fonálsodráshoz
17. vetélő, leverő villa
18. szálfeszítő
19. karmantyúk, tarisnyaszövő
20. asztalra szerelhető szövőléc: szövő tűske, szövő lécz, felfogató kar
21. gáztűzhely, elektromos főzőlap
22. természetes és vegyi festékek

Védőeszközök, védő felszerelések:

1. munkaköpeny
2. pormaszk
3. gyűszű
4. kártevők elleni védelem: molyirtó, penész gátló, fertőtlenítő
5. poroltó készülék
6. szociális helyiség: WC, mosdó, öltöző
7. munka cipő
8. sötétítő textília: relaxa, szalag függöny, redőny
9. nagyító

EGYMI Textil és fonalmentő modul óraszámok

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret/ fonalmentés	32	16	16
2. Anyagismeret/ textilmentés	32	16	16
3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	32	16	16
4. Fonalmentés menete	120	60	60
5. Textilmentés menete	142	71	71
6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	24	16	8
7. Mérés, csomagolás, tárolás	16	8	8
8. Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	72	40	32
9. Ismétlés, rendszerezés	48	16	32
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

EGYMI Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

11. évfolyam: évi 29 óra Fonalmentés menete

12. évfolyam: évi 29 óra Fonalmentés menete

EGYMI Textil és fonalmentő modul óraszámok a szabadon felhasználható órakeret felhasználásával

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret/ fonalmentés	32	16	16
2. Anyagismeret/ textilmentés	32	16	16
3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	32	16	16
4. Fonalmentés menete	178	89	89
5. Textilmentés menete	142	71	71
6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	24	16	8
7. Mérés, csomagolás, tárolás	16	8	8
8. Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	72	40	32
9. Ismétlés, rendszerezés	48	16	32

Tematikai egység	1. Anyagismeret/fonalmentés	Órakeret: 32 óra
------------------	-----------------------------	------------------

Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 3. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. 4. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 5. Legyen fogalma a környezetvédelemről. 6. Ismerjen néhány piktogramot. 7. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző- és feldolgozó képességének fejlesztése. 2. A tanulásra, a munkavégzésre való motiváció erősítése. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 6. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 7. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása. 8. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 9. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése. 10. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. 2. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. 3. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke. 4. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 5. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén

hasznosítható ismeretekkel.

6. Szerezzon jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén.
7. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.
8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Ismeretek

1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
2. Szerezzon ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalakról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.
3. Természetes eredetű fonalfajták
 - a. növényi eredetű (pamut, len)
 - b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem).
4. Vegyi eredetű fonalfajták.
5. A fonal készítésének rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése).
6. A fonalak felhasználása:
 - a. Textil készítése
 - b. kézi és gépi előállítás (pl.: szőttesek, szőnyegek, ruhaanyagok)
 - c. Kötött anyag készítése
 - d. kézi és gépi előállítás (pl.: kötések, hurkolások stb.)
7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka- baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
8. Ismerje a tanuló a különféle fonalakat és fonalként felhasznált anyagokat, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.

Tevékenység

1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság...) szerint.
2. Végezzon csoportosítást, találjon összefüggést a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között.
3. Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más technikával és alapanyagból.
4. Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cernákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.

Fogalmak

Rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál)

Tematikai egység	2. Anyagismeret/textilmentés	Órakeret: 32 óra
------------------	------------------------------	------------------

Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. 4. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 2. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 3. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 4. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása. 5. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 6. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőkészségének, információ- szerző és-feldolgozó képességének fejlesztése. 7. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. 2. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja. 3. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 4. Szerezzon jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. Ismeretek 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről. 3. Szerezzon a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textil anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. 4. Természetes eredetű fonalfajták a. növényi eredetű (pamut, len)

- b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem)
- 5. Vegyi eredetű fonalfajták.
- 6. A fonal tulajdonságai:
 - a. Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás)
 - b. A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hő nyomás - stb.)
 - c. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)
 - d. A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)
- 7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
- 8. A textilszínezés színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás).
- 9. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés).
- 10. A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák.
- 11. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálanyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján:
 - a. Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag.
 - b. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán bolyhozott) hálóruga, ing alapanyag.
 - c. Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga.
 - d. Kordbársony: (különböző szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga.
 - e. Pamutvászon: (vastagabb, vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga.
 - f. Gyapjúsövet: (eltérő vastagságú, kellemes tapintású) női ruha, kosztüm, férfiöltöny, kabát alapanyaga
 - g. Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga.

Tevékenység

- 1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása).
- 2. A differenciált feladatmegoldásokra jó lehetőséget biztosít a kellékek válogatása, csoportosítása.
- 3. A válogatás több szempontú lehet (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig).
- 4. Kellő anyagismerettel rendelkezve a környezetében fellelhető textilek elemzése is megtörténhet.
- 5. Fontos hangsúlyozni, hogy az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket.
- 6. Fontos az anyagismeret a későbbi hibák elkerülése érdekében (pl. színtartóság, mérettartóság, kopásállóság figyelembe vétele).
- 7. A témakör feldolgozása során mód nyílik a fonalak témakörében tanultak ismétlő rendszerezésére, mivel a szükséges ismeretanyag egy része megegyezik.
- 8. A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek:
 - a. Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint.
 - b. Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése.
 - c. Ismerkedjen a tanuló az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt

anyagok változatos tulajdonságaival. Nézzen képes magazinokat, albumokat, katalógusokat és válogasson adott szempontok szerint a látott képekből.	
Fogalmak	Textilfajták, rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt- szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, mérettartósság, megmunkálhatóság kellékek.

Tematikai egység	3. Eszközhazsnálat, baleset megelőzés	Órakeret: 32 óra
Előzetes tudás	1. A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. 2. A munkahely balesetvédelmi ismeretei, anyag és eszköz okozta balesetveszélyről elsajátított tudás, gyakorlati teendők alkalmazása baleset esetén.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A munkaterem (munkahely) rendjének betartása. Helyes viselkedési szokások elsajátítása. 2. Biztonságos közlekedés kialakítása a munkaterem eszközei, felszerelése között. 3. A rábízott eszközök, anyagok rendeltetésszerű, balesetmentes használata. Balesetvédelmi ismeretek automatizálása. 4. Egyszerű elsősegély- nyújtási tevékenység elsajátítása.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Követelmény a megbízható szerszám- és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutánisága és betartása. 2. Szükséges a folyamatos gyakorlás a műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátításához. Ismeretek 1. Megismertetni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. Munkavédelmi szabályok. 2. Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. Kitartó, biztonságos munkát végezni. 3. Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat. 4. Az ismeretek elsajátítása érdekében elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése elengedhetetlen. Szükséges a rendszeres gyakorlás feltételezett (vagy valódi) baleset esetén - a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése. Tevékenység 1. A jó közérzet és hatékony munkavégzés feltételei az időközönként beiktatott rövid

mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek.	
2. Lényeges a derűs légkör megteremtése. Munka közben zenehallgatással, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel oldhatjuk a feszültséget, kerülhetjük el a balesetet (monotónia túrés).	
3. Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével.	
4. Nagy gondot kell fordítani a munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására. Ezt végezhetjük az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. A gépek biztonságos használatára tudatosan fel kell készíteni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket a balesetveszély lehetőségeivel, a biztonságos munkavégzés feltételeivel. Az eszközök használatánál figyelmeztetni kell őket, hogy saját és társai testi épségére különösen figyelniük szükséges. A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál meg kell követelni a biztonságtechnikai szabályok betartását. A feladatok elvégzésének értékelésekor minden esetben ki kell térni a munka minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is.	
5. Elsősegélynyújtás gyakorlása, kisebb sérülések esetén.	
Fogalmak	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvágó (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés, fájdalomcsillapító szer, hívószám, sürgősség, ambulancia.

Tematikai egység	4. Fonalmentés menete	Órakeret: 178 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezetalakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 5. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző és feldolgozó képességének fejlesztése. 6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját	

	képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.
--	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. 2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. 3. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). 4. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 5. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. 6. Legyen képes örömmel, aktívan, és kitartóan végezni a tevékenységeket. 7. Legyen képes a megtanult munkafolyamatokat egyre nagyobb önállósággal, a szükséges anyagok és eszközök célszerű megválasztásával elvégezni. 8. Munkáját folyamatában ellenőrizze, szükség szerint segítséggel/önállóan javítsa. Ismeretek 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka- baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát. Tevékenység A fonalak, cérnák, a szövött-, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei: 1. válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele...) az adott lehetőségeknek megfelelően 2. bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés lefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) 3. gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat segédeszközre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszúságnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani	
Fogalmak	válogatás, bontás, fejtés, gombolyítás, kellékek, eszközök (bontótű, olló)

Tematikai egység	5. Textilmentés menete	Órakeret 142 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa	

	szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezet alakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. 5. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 6. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások és tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőkészségének, információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése. 6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. 2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. 3. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. 4. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése 5. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.	
Ismeretek 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Ismerje a munkafázisokat és azok sorrendjét. 3. Ismerje meg minta utáni egyszerű formájú textilből készíthető termékeknél a szabás, varrás, vasalás fogalmát, eszközeit tudja megnevezni, kiválasztani, és képességeiktől függően a folyamatát is tudja elvégezni. a minőségi követelményeknek megfelelően. 4. Ismerje fel, segítséggel nevezze meg textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak, kellékek, rövidárak fajtáit nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint. 5. Ismerje meg a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat.	
Tevékenység 1 <u>Válogatás:</u> a. A munkában részt vevő tanulók irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok	

válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően végezzék el. b. A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és a felhasználás célja határozzák meg. c. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdan elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (pl.: gombokat le kell majd venni, bélést ki kell fejteni stb.).	
2 <u>Bontás, a kellékek eltávolítása a textilről:</u> a. a gombok, kapcsok, zárok lefejtése, levágása b. a bélés kifejtése c. kellékek elkülönítése, válogatása	
3 <u>A textil szétfejtése:</u> a. bontás megkezdése, a megfelelő hely megkeresése b. az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén c. a fejtés különböző módjának elsajátítása (pl. ollóval, célszerszámmal, szálkihúzással stb.) d. a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, válogatása nagyság szerint	
4 <u>A textil darabolása a majdani felhasználás szerint</u> a. Csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez: b. a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal c. az anyag bevágása a kimért helyen d. az anyag repítése száliránynak megfelelően e. amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval f. az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra g. az így előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra.	
5. <u>A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra:</u> a. foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására b. falvédő textilkép, apró áruk készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra.	
Fogalmak	Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány

Tematikai egység	6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/	Órakeret: 24 óra
Előzetes tudás	1. A textil és fonal alapanyagainak ismerete. 2. Elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. A textil és fonal ismerete, textilből és fonalból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltak felismertetése. 2. Esztétikai érzékük fejlesztése és a szociális alkalmazkodás elsajátítása az ismeretszerzés alatt. Nemzeti identitás erősítése a néphagyományokkal való találkozás által.
------------------------------------	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival. 2. A textil és fonalmentéssel kapcsolatos ismereteit bővítse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás érdekében. Ismeretek Tájékozódjon magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében. Tevékenység A szakórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (turkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival. Ajánlott a helyi és környékbeli lehetőségek figyelembe vétele: 1. tájházak megtekintése 2. szövő műhelyek látogatása 3. népművészeti egyesületek és központok megtekintése 4. művelődési házak kézműves foglalkozásain, kiállításain való részvétel 5. múzeumok látogatása /Néprajzi Múzeum, Népművészeti és képzőművészeti tárlatok, kiállítások/ 6. ruhagyűjtő konténer felkutatása, működésének, funkciójának megismerése 7. helyi kulturális központok programjain, kiállításain való megjelenés 8. értelmi fogyatékosok nappali ellátó otthonai, napközi otthonai, és azok tevékenységeinek, foglalkozásainak megtekintése.	
Fogalmak	tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet

Tematikai egység	7. Mérés, csomagolás, tárolás	Órakeret: 16 óra
Előzetes tudás	Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A témaegység célja, hogy a tanulókat differenciáltan készítse fel az iskolai tanulmányok befejezése utáni munkavégzésre, lehetőséget nyújtva számukra, hogy védőmunkahelyen és ép emberek között, a nyílt	

	munkaerőpiacon (egyéni megsegítéssel), felnőttként munkát vállaljanak. 2. A textil és fonalmentésből nyert anyagok mérése, szakszerű tárolása. 3. Újrahasznosítás után a kész termékek csomagolása a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. 4. Raktárrend kialakítása adott szempontok szerint.
--	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A munkafolyamatok végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek. 2. Képessé kell tenni a tanulókat a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására. 3. Legyenek képesek az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. 4. Az utasításnak megfelelő helyen és módon tudják az elkészült termékeket tárolni és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni. 5. Legyenek képesek az adott helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni. 6. Vegyék figyelembe az anyagok tulajdonságait (nagyság, súly, merevség) az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében.	
Ismeretek 1. Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelőt kiválasztani és felhasználni. 2. Ismerje és tudja csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni. 3. Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz. 4.	
Tevékenység 1. <u>Mérés</u> a. A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve. b. Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat. 2. <u>Csoportosítás:</u> a. Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva: b. a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válltömések, bélésanyagok), c. célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok, d. egyéb kiegészítő anyagok. 3. <u>Csomagolás:</u> a munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextíliák, dekorációs anyagok megfelelő válogatása, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után kerülnek a	

későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ). 4 <u>Tárolás</u> : a raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek. 5 <u>Foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork)</u> : a. megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás, b. textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése.	
Fogalmak	mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás

Tematikai egység	8. Textil-és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	Órakeret: 72 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. 3. Kézi alapvarrások. 4. A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, gépek, segédanyagok használata).	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Különféle textilekből, kelmékből és fonalakból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése. 2. Tárgyalkotó képesség, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése. 3. Az alkalmazkodó képesség fejlesztése, mely által képessé válik arra, hogy huzamosabb ideig végezze a kijelölt munkát, a szükséges öltözk és eszközök kiválasztásával. 4. Legyen képes utasításokat végrehajtani. 5. Ismerje meg, hogy a munkának értéke van 6. Törekedjen a képességei szerinti pontos munkavégzésre. 7. Tudatosuljon benne, hogy az elkészített termékek, tárgyak a mindennapokban használatos cikkekként, ajándék- és lakásdekorációs célokra is felhasználhatók.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A szakma elsajátításának próbaköre a tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása. 2. A képzés kezdeti szakaszán különösen, de mindvégig igen fontos a motiváltság érdekében, hogy a tanulók munkájának eredménye, a kész munkadarab használhatósága nyilvánvaló legyen. Készítése során sikerélményhez jussanak. 3. Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállításuk munkai igényes és időigényes folyamat, ami felértékeli az elkészült tárgyat.

4. Válgjon képessé különböző ruhadarabokhoz a megfelelő anyagot, kelléket kiválasztani, az összedolgozhatóság, kezelhetőség figyelembe vételével.
5. Tudatosuljon benne munkavégzése során az a tény, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál. Tevékenységük által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül.
6. Ismerje meg az egyszerűbb női- és férfi ruhadarabokat, azok készítésének módját az alapanyag sajátosságainak figyelembevételével.
7. A tanulók az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjét megismerjék, és alkalmazzák azokat a különböző textíliák anyagminőségek, színek és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés, gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál.
8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a végzendő munkafolyamat végzése során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi szabályok betartására.

Ismeretek

Anyagismeret (fonal és textil):

1. Felmérni a javítások, átalakítások lehetőségeit a textíliamentés során rendelkezésre álló textíliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni.
2. Tudatosítsuk a fiatalokban, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre.
3. Ismerje, és a gyakorlatban legyen képes használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc).
4. Ismerje fel, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (asztali szövő lécz, szövő keretek, karmantyúk, övszövők, varrógép) eszközöket.
5. Lehetőség szerint ismerje meg a varrógépek általános felépítését, a varráshoz használatos eszközök használatát, a gép működtetését és kezelését (minden esetben oktató segítsége és felügyelete mellett).
6. Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket.
7. Ismerje fel a textilműhelyben lévő gépek és eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni.
8. Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbéléseket, bélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.

Tevékenység

1. A textíliamentés és fonalmentés során megismert kiegészítőket és kellékanyagokat sikeresen fel tudja használni egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke).
2. A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök (esetleges gépek) alkalmazásának lehetőségeire.
3. A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa.

4. Eszközök segítségével rongyszövés: a. textil-és fonalgombolyagok felhasználása asztalra szerelt szövő lécen (tüskén) való szövésre b. álló és fekvő szövőszéken való feldolgozására (terítők, lábtörlők, falvédők stb.) c. szalagszövőn való fonalgombolyagok felhasználására (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendő tartók stb.) d. kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal) 5. Apróárak készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával: a. Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalakotással történő újrahasznosításával. b. E munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek. 6. Varrás (kézi, gépi): a. egyszerű szabásmintákat a mintaívokról (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló használatával, b. egyszerűbb textilkép elkészítése, c. babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmat kell teremteni a tanulóknak), d. textildoboz, e. mobiltelefon tartó, f. bevásárló szatyor, g. zsebkendőtartó, h. patchwork tárgyak (párnák, kisterítők), i. portörlők, j. konyhai edényfogó kesztyűk, k. tornazsákok, tisztasági csomag zsákjai, l. gyermekjátékok, m. textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan), n. bábok (tantárgyi- és terápiás, iskolai fejlesztési célokra), 7. Filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek. 8. Makramé csomózás.	
Fogalmak	bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka

Tematikai egység	9. Ismétlés, rendszerezés	Órakeret: 48 óra
Előzetes tudás	Tanult, elsajátított ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	Rendszerezés, önálló alkalmazás	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A tanulási idő során fokozatosan végezze egyre önállóbban a munkát. 2. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg a munkadarabot, a munka fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. 3. A gyakorlati kerettanterv elsajátítása során a munkafolyamatokat fokozatosan egyre önállóbban végezze a feladat megállapításától, a szükséges eszközök és

munkafolyamatok megtervezésén túl a feladat megfelelő minőségben és időben történő elvégzéséig.

4. Az oktatási intézményben a több-éves fejlesztő munka során felszínre kell hozni a fiatalok egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekció biztosításával.
5. A képzés során a gyakorlati kerettanterv gyakorlati célzott tevékenységeit tanári irányítással, jól begyakorolt rutinnal kell végezniük, ami később a biztonságos munkavégzésüket segíti.
6. A gyakorlati kerettanterv során nagy lehetőség és szükség is van az egyéni, helyi sajátosságok figyelembe vételére, és ennek tudatában kell a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismereteket aktualizálni és alkalmazni.

Ismeretek

1. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.
2. A fiatalokban tanulmányaik során kialakulnak a társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szintjük lehetővé teszi számukra a viszonylagos önállóságot.
3. Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel jelentenek számukra ahhoz, hogy eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogjanak.

Tevékenység

1. A munkafázisok sorrendjének ismerete és betartása követelmény. Ehhez folyamatosan gyakorolni szükséges a műveleteket, az egyes munkafázisok pontos elvégzését.
2. A jó közérzet és hatékony munkavégzés szükségessé teszi az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatokat, gimnasztikai gyakorlatokat vagy más esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységet.
3. Jó hatású a munka közben halk zene hallgatása, beszélgetés a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról, derűs légkör biztosítása.
4. A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozzon.
5. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg az elvégzendő munkát, annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt.
6. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.
7. Az iskola fontos partnere a család, a szülő, aki megfogalmazza igényét és elvárásait az iskolával szemben. Ez az igény minden esetben realitáson alapuljon. Ennek érdekében törekedjen az oktatási intézmény és a pedagógus a harmonikus szülő – iskola – munkahely együttműködésre, a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.

Fogalmak

munkadarab, anyagok, eszközök, balesetvédelem

UDVAROS KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

A tanulók sajátítsák el irányítással udvarok, parkok, útjainak gondozási, ápolási, karbantartási munkálatait. Készítse fel a fiatalokat arra, hogy egyéni megsegítéssel legyenek képesek felnőttként munkát vállalni, a munkaerőpiacon segítséggel eredményesen helytállni. Segítse a tanulókat szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok interiorizált elsajátításában, a későbbi rehabilitáció, illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében. A tanulók képessé váljanak elvégezni egyszerű, különösebb elméleti felkészültséget nem igénylő udvarosi munkafolyamatokat, megfelelő irányítás mellett.

Feladatok

1. A mindennapi élethez alapvetően nélkülözhetetlen munka- és egészségvédelmi ismeretek, szokások elsajátítása mellett a testi fejlettség és ellenálló képesség kialakítása és fenntartása.
2. Fontos, hogy kialakuljanak az egészséges életmódhoz tartozó higiénias szokások. A fiatal képességeinek megfelelően vigyázzon egészségére, kerülje a káros szokások kialakulását.
3. Legyen a tanuló igénye saját és közvetlen környezetének szép kialakítására. Segítséggel tegye vonzóvá környezetét, szívesen tartózkodjon a jó levegőn, szeresse a természetet, és tudjon dolgozni megfelelően előkészített szerszámokkal, eszközökkel.
4. Ismerje meg és tartsa be a tanuló a munka- és egészségvédelemre vonatkozó szabályokat.
5. Fokozottan szokjon hozzá a termelőmunkában megszokott munkaidő szerinti terheléshez, egyéni terhelhetőségüknek megfelelően. Alakuljon ki a tanuló önismerete annyira, hogy segítséggel képes legyen társaival megfelelően együtt dolgozni.
6. Tudja emberi kapcsolataiban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljön a vitákban. Legyen képes bizalommal fordulni szűkebb, és tágabb környezetéhez amennyiben segítségre van szüksége.

Eszközigény:

1. cirokseprű,
2. vesszősöprű,
3. lombseprű,
4. ásó,
5. gereblye,
6. kapa,

7. lapát,
8. hólapát,
9. szemétlapát,
10. ültetőfa,
11. sorkihúzó,
12. metszőolló,
13. fűnyíró,
14. sövénynyíró,
15. aprómagvető,
16. szaporító láda,
17. komposzt,
18. fólia, fóliazsák

A baleset-, munka- és környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha)

Óraterv

Évfolyamok	11 – 12.
Heti órakeret	6
2 éves órakeret	288

Időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Munka-, egészség- és balesetvédelem	24	12	12
2. Környezetvédelem	36	18	18
3. Anyag-eszközismeret	123	62	61
4. Éghajlati ismeretek	36	18	18
5. Talajtani ismeretek	144	72	72
6. Munkavállalói ismeretek	69	34	35

Tematikai egység	1. Munka-, egészség- és balesetvédelem	Órakeret: 24 óra
Fejlesztési cél	Előírások, veszélyhelyzetek ismerete, megelőzésük. Tennivaló baleset esetén.	
Előzetes tudás	1. Kialakult óvatos magatartás a nem ismert tárgyakkal és gépekkel kapcsolatban. 2. Már meglévő ismeretek a takarítási munkafolyamatokkal kapcsolatban.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Balesetvédelmi szabályok megismertetése és betartása, a balesetmentes eszköz- és szerszámhasználat, a takarékos anyaghasználat megtanítása. 2. A munkaterület használati rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismertetése. 3. Munkaruha, védőfelszeretések ismerete, használatának begyakorlása, a munka során alkalmazott vegyi anyagok ismerete, alkalmazási szabályainak betartása. 4. Eszközök, gépek használatára vonatkozó biztonsági szabályok megismerése. 5. A tanuló legyen tudatában a munkahelyi biztonság szükségességének, törekedjen a biztonságos, önálló munkavégzésre, tartsa be a vonatkozó szabályokat, utasításokat.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Tűz- és balesetvédelmi előírások megismerése. 2. Az elvárt viselkedés szabályozása. 3. Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése. 4. Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. 5. Tűzvédelmi gyakorlat. 6. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. 7. Tájékozódás, térérzékelés fejlesztése. Ismeretek 1. Munkavégzéshez nélkülözhetetlen balesetvédelmi előírások ismerete. 2. Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek. 3. Veszélyes alapanyagok, energiaforrások. 4. Tisztításhoz, takarításhoz használt vegyi anyagok alapvető ismerete, hozzájuk kapcsolódó balesetvédelmi tudnivalók. 5. A növényápolás, talajtechnológiai eljárások, komposztálás során szükséges egészségvédelmi gyakorlat elsajátítása. 6. Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök. 7. Elsősegély-nyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye, tartalma. 6. Egészségvédelem a munkahelyen.	
Fogalmak	munkavédelem, balesetvédelem, egészségvédelem, baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, munka közben használt eszközök, anyagok neve, munkaruha, védőruha, használati utasítás, vegyszer, tisztítószer, munkavédelmi eszközök

Tematikai egység	2. Környezetvédelem	Órakeret: 36 óra
Fejlesztési cél	A meglévő ismeretek több szempontú rendszerezése, azok felhasználása az önálló munkavégzés folyamán.	
Előzetes tudás	Átfogó ismeretek az éghajlatról, az időjárásról, növényekről, állatokról, környezetvédelemről.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A megismert éghajlati, időjárási tényezők, jelenségek ismerete, a következmények tervezése. 2. A tanulmányok során megismert növények és állatok tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele. 3. A zöld környezet gondozására, megóvására irányuló felelősség átérzése. 4. A környezettudatos szemléletmód és gondolkozás kialakítása. 5. A természet szépségének, célszerűségének megélése. 6. Szöveges és képi információk értelmezése. Ismeretek

1. Ökológiai alapismeretek. 2. Környezetszennyezés. 3. Környezeti ártalmak feltérképezése, környezetvédelem, környezetmegóvás. 4. Háztartási hulladék. 5. Szerves-, szervesetlen anyagok, szelektív gyűjtés, komposztálás. Szennyezőanyagok, szennyezés megelőzés, szennyezésmentesítés.	
Fogalmak	Természetes és mesterséges környezet, civilizációs ártalom, környezetvédelem, ökoszemlélet, törzsfejlődés, mutáció, környezetszennyezés, szerves-szervesetlen anyagok, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.

Tematikai egység	3. Anyag-eszközismeret	Órakeret: 123 óra
Fejlesztési cél	A környezet technikai és köznapi információi, szimbólumai, jelei közötti eligazodás és értelmezés elsajátítása. Környezetünk átalakítása, munkafolyamatok, anyagok /anyagismeret/ és eszközök /eszközhasználat/ segítségével. A tanulókat körülvevő technikai, elektromos környezet megismerése és gyakorlati alkalmazása.	
Előzetes tudás	A mezőgazdaságban használatos eszközök, munkafolyamatok. Növények, élőlények életfeltételei és ezek nyomon követése.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Az eszközhasználat, anyagismeret és felhasználás összefüggéseinek megvilágításával a tanulók gondolkodásának, problémamegoldó- és kombinatív készségének folyamatos fejlesztése. Szociális érzékenyítés (rendszeresség, nyomon követés)	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása. 2. A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolása. 3. Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása. 4. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. 5. Segítsék egymást a munka-végzés közben és fogadják el mások segítségét. Az egyes munkafolyamatokhoz használatos eszközöket jól tudják alkalmazni. 6. Segítséggel legyenek képesek a naponta felmerülő problémáik megoldására. 7. Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztítószerket, hatásukat, tárolásuk megfelelő módjait Ismeretek 1. Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése. 2. Felhasznált technológiák, anyagok megismerése, megnevezése. 3. Munkafolyamat menetének megismerése.

4. A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. 5. A komposztálás lehetősége és folyamata. 6. Szelektív hulladékgyűjtés 7. Kéziszerszámok és balesetmentes használatuk. 8. Tisztító- és fertőtlenítő szerek és alkalmazásuk.	
Fogalmak	A feladatvégzésekkel kapcsolatos anyag- és eszközfogalmak (cirokseprű, vesszőseprű, lombseprű, ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát, szemétlapát, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló, fűnyíró, sövénynyíró, aprómagvető, szaporító láda, komposzt, fólia, fóliazsák) A baleset-, munka-, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha)

Tematikai egység	4. Éghajlati ismeretek	Órakeret: 36 óra
Fejlesztési cél	A megismerő képesség, a kommunikációs képesség, problémamegoldó gondolkodás, kauzális gondolkodás fejlesztése. A tér-, időbeli tájékozódás erősítése. Ismeretek az életközösség tagjairól.	
Előzetes tudás	Átfogó ismeretek az éghajlati tényezőkről.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Az időjárásnak a környezeti életközösségekre gyakorolt hatásának felismerése. 2. A tanulmányok során megismert élőlények tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele a különböző éghajlati viszonyok között. 3. A természet szépségének, célszerűségének megélése.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Az élő és élettelen összetevők csoportosítása. 2. A kölcsönös egymásrautaltság felismerése. 3. Megfigyelések, egyszerű vizsgálatok terepen, kirándulások alkalmával. 4. Filmek megtekintése, olvasmányok elemzése. 5. Érdekességek, példák gyűjtése (egy-egy konkrét példa megbeszélése). 6. A balesetmentesítés során ismerje a környezetvédelmi feltételeknek megfelelő anyagok használatát.	
Ismeretek 1. Személyes tapasztalat növényekről, állatokról. 2. Fajok egyedei közötti kapcsolatok, kölcsönhatások, ezek típusai. 3. Az éghajlat összetevői, az időjárás befolyása a kerti munkákra. 4. A csapadék, szél, napsütés hatása növényekre, állatokra. 5. Az évszakokra jellemző szabadtéri munkák. 6. Baleset-megelőzés feladatai és technikái, a felhasznált anyagok kritikus időjárás esetén (csúszásmentesítés). 7. Ismerje a növények fagyvédelmének módozatait.	
Fogalmak	életjelenségek, életfeltételek, éghajlat, időjárás, csapadék (eső, jégeső, ónos eső, hó, köd, harmat, zúzmara), jég (fagyvédelem,

	talajtakarás), napsütés (aszály, árnyékolás), szél (nedvességpótlás, szélárnyék)
--	--

Tematikai egység	5. Talajtani ismeretek	Órakeret: 144 óra
Fejlesztési cél	Segítséggel legyenek képesek eddigi tanulmányaik során szerzett ismeretek összekapcsolására, egyszerű munkafolyamatok szervezésére, szokják meg a szabadban végzett munka körülményeit, az ahhoz való alkalmazkodást.	
Előzetes tudás	1. Az anyag- és eszközismeret, éghajlati ismeretek, az általános iskolában a természeti környezettel kapcsolatos tudáselemek. 2. A munka-, környezet-, balesetvédelem témáiban elsajátított ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása. 2. Tudjon a tanuló egyszerűen megfogalmazott utasításokat végre hajtani.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Ismerje a tanuló a különböző talajtípusok jellemzőit. 2. Ismerje a tanuló környezetkímélő eljárásokat. 3. Legyen képes összpontosított, módszeres munkavégzésre. 4. Segítséggel legyen képes összeállítani egyszerű munkafolyamatok sorrendjét. Ismeretek 1. A talaj szerepe a zöldfelületek ápolási munkái során 2. A talaj legfontosabb típusai 3. A talajművelés fontossága, módjai 4. A talaj termőképességének fenntartása 5. Környezetkímélő szerves- és műtrágyázás 6. A földterület művelésének feltételei	
Fogalmak	Kötött talaj, szikes talaj, homokos talaj, humusz, szerves trágya, műtrágya, komposzt, talajlazítás, talajtakarás

Tematikai egység	6. Munkavállalói ismeretek	Órakeret: 69 óra
Fejlesztési cél	1. Reális önismeret és pozitív énkép kialakítása. 2. A család bevonása az életpálya-tervezést és építést támogató folyamatokba.	

	3. A munkába való átvezetés és a munkára való felkészítés tudatos tevékenység legyen. 4. A változáshoz való alkalmazkodás képességének kialakítása.
Előzetes tudás	Az általános iskolából és az otthoni életből hozott ismeretek (az egyén, a család, a társadalom gazdasági lehetőségek) felelevenítése.
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Az önálló életvitelre, a munkaerő-piacon való érdekérvényesítésre való felkészítés, olyan ismeretek és magatartásformák elsajátíttatása, melyek az önálló életkezdéshez és életvezetéshez elengedhetetlenek. 2. Az álláslehetőségek feltárásához, munkakereséshez és munkahely megtartásához szükséges ismeretek feltérképezése és fejlesztése.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A munka, mint feladat. A munka szerepe életünkben. A gyermeki és felnőtt lét máságának végiggondoltatása, tudatosítása. Saját képességek és tevékenységpreferenciák tudatosítása. Saját érdeklődési körök, tevékenységek kedvelésének és elutasításának tudatosítása. 2. A mindennapjainkat meghatározó szabályok feltérképezése, szabályok alkotása kortárs-csoporton belül. Szabályok, feladatok otthon, jogok és kötelezettségek az iskolában, alapvető emberi jogok. 3. A saját érdeklődés egyértelművé tétele, elméleti-gyakorlati irányban. Ismerkedés különböző szakmacsoportokkal. Ismeretek Munkaerő-piaci ismeretek 1. A munka világának alapfogalmai (munka, munkakör, feladatkör, szakma, végzettség). 2. Bevezetés a jogok és kötelezettségek világába Életpálya-építési ismeretek 1. Érdeklődési kör (fejlesztendő képesség felmérése, fejlesztése) 2. Területek és szakmacsoportok	
Fogalmak	munka, szabály, jog, kötelezettség, munkamegosztás, érdeklődési kör, oktatási rendszer, munkaköri leírás, munkaidő, munkabér, önérvényesítés

PALÁNTANEVELŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. A tanulók elsajátítják az alapvető kertészeti tevékenységeket.
2. A tanulók elsajátítják a szükséges készségeket egyéni képességek szerinti differenciálás és a szükséges irányítás és segítségnyújtás mellett.
3. Bővülnek a tanulók munkavállalói alapismeretei.
4. A tanulók a gyakorlatok során megismerkednek a munkaerő-piaci lehetőségekkel.
5. A tanulóknak olyan jól hasznosítható szakmai tudást alapoz meg, amely lehetőségeik függvényében adaptálható mindennapi életükbe.
6. Személyi specifikumaihoz, lehetőségeikhez igazítottan kialakul a potenciális munkavállalói réteghez tartozás érzése és lehetősége.

Feladatok

1. Feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.
2. Alapfokú növénytani ismeretek elsajátítása, a praktikus kertészeti tevékenységek elvégzéséhez.
3. Válgon képessé a tanuló az egyszerűbb kerti munkafolyamatok lehetőség szerinti minél önállóbb kivitelezésére.
4. Elmélyül és automatizálódik a kertészeti tevékenységek során megismert eszközök, kellékek rendeltetésszerű adekvát használata.
5. Természetessé válik az óvatos eszközhasználat és munkavégzés, a balesetvédelmi szabályok betartása.

Eszközigény

1. vetőmagok, szaporítóanyagok, fűszermagok, palántanövények
2. műtrágyák, növényvédő szerek, permetszerek
3. kézi- és háti permetezőgép
4. talajművelő eszközök (ásó, kertészeti gereblye, lombseprű)
5. kézikocsi, talicska
6. ültetőfa, öntözőkanna, zsineg
7. szaporító láda, lehúzó-fa, cserép
8. vödör, lapát, vasvilla

9. lombseprű, vesszőseprű, cirokseprű
10. hulladékgyűjtő és -tároló edények szelektív hulladékok gyűjtésére, tárolására
11. műanyag rekesz, metszőolló
12. kézi és motoros fűnyíró
13. kézi és gépi sövénynyíró (fű szegélynyíró olló, virágolló)
14. rotációs kapa
15. mosó – fertőtlenítő berendezés
16. meszelő – és festő szerszámok
17. kerti esőztető berendezések
18. különböző méretű létrák
19. munkaruha, sapka, bakancs
20. védőszemüveg, védőkesztyű
21. gázmaszk, pormaszk, gumicsizma
22. teleszkópos ablakmosó
23. cirokseprű
24. vízlepergető
25. fűszerháló
26. fűszerzsák
27. üvegcsék, téglék, spatula (olajok, kenőcsök készítéséhez)
28. zsineg
29. tárolási eszközök (dobozok, zacskók, tálcák)
30. paprikacsumázó
31. fóliahegesztő
32. gumikesztyű

EGYMI Palántanevelő modul óraszámok

Évfolyamok	11 – 12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	180	90	90
2. Palántanövények	216	108	108
3. Fűszer – és gyógynövénytan	122	61	61
4. Termesztési ismeretek	130	65	65
5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	130	65	65
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

EGYMI Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

11. évfolyam: évi 43 óra Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel

12. évfolyam: évi 43 óra Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel

EGYMI Palánta nevelő modul óraszámok a szabadon felhasználható órakeret felhasználásával

Évfolyamok	11 – 12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	180	90	90
2. Palántanövények	216	108	108
3. Fűszer – és gyógynövénytan	122	61	61
4. Termesztési ismeretek	130	65	65
5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	216	108	108

Tematikai egység	1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	Órakeret: 180
Fejlesztési cél		
Előzetes tudás	1. Baleset védelmi ismeretek. 2. Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzen a tanuló pontos ismereteket a kertben használható kéziszerszámokról. 2. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat

1. A tanuló kerüljön megfelelő munkavállalási alapismeretek birtokába, 2. A tanuló tudja minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket, 3. A tanuló legyen képes a biztonságos és balesetmentes vegyszerhasználat kivitelezésére.	
Ismeretek 1. Munkavállalói ismeretek. 2. A kertészeti berendezések és eszközök általános tulajdonságainak bemutatása üzemén kívül és munka közben. 3. Ismerkedés a vegyszerekkel 4. Adagolási eljárások	
Tevékenység 1. A munkavállalással, munkába állással kapcsolatos ismeretek elsajátítása. 2. Az elvégzendő feladatoknak leginkább megfelelő eszközök, berendezések helyes kiválasztása, használatának elsajátítása. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai. 3. Vető és ültető kéziszerszámok szabályos használata. Növényvédelmi eljárások eszközeinek használata. 4. Munkafolyamatok és menete.	
Fogalmak	Piktogram, balesetvédelem, elsősegély, munkaruha, növényvédő szerek, permetszerek. Kertészeti munkafolyamatok alapfogalmai.

Tematikai egység	2. Palántanövények	Órakeret: 216
Előzetes tudás	Rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. Egyszerűbb kerti munkák ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Legyenek alapvető növénytani ismeretei. Szerezzon ismereteket a palántanevelésről, szaporítási-, betakarítási eljárásokról.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje és nevezze meg a növényi szervek (gyökér, szár, levél, virág, termés) részeit, típusait, 2. A tanuló ismerje hazánk éghajlati és talajadottságait, 3. A tanuló ismerje a palántanevelési módokat.
Ismeretek 1. A növények felépítése, életjelenségei. 2. Éghajlat, környeztetan. 3. Növények tipizálása. 4. Palántanevelési módok. 5. Ültetési munkálatok. 6. Szaporítási ismeretek. 7. Betakarítási eljárások, módszerek.

Tevékenység 1. A tanuló ismerje a növények részeit, a szerves anyagfelépítésének főbb lépéseit, a különböző szaporodási módokat. 2. A kerteket és a parkokat alkotó növények élet-feltételei (talaj, víz, levegő, napfény). 3. A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők. 4. Csoportosítás. 5. Palántanevelési módok. 6. Az elvégezendő feladatoknak megfelelő eszközök, berendezések kiválasztása és helyes alkalmazása növények megismerése, felismerése. 7. A különféle dísnövények és zöldségek palántáinak kiültetése.	
Fogalmak	Időjárás elemeinek ismerete, éghajlat változásai. Konyhakerti palánták, melegházi palánták, hidegágyi palánták. Palántanevelési módok: - Tűzdeléses - Tűzdelés nélküli Tápkockás (földlabdás) tálcás, cserepes, kiskonténeres palántanevelés

Tematikai egység	3. Fűszer – és gyógynövénytan	Órakeret: 122
Előzetes tudás	Növénytani ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzen jártasságot a növények gondozásában, ápolásában. 2. Legyen képes megkülönböztetni a gyógy és fűszernövényeket; ismerje azok gondozási, ápolási folyamatait és felhasználásának módjait.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje és nevezze meg a fűszernövény részeit. (gyökér, szár, levél, virág, termés) Jellemezze a növényeket külső megjelenésük alapján, 2. A tanuló szerezzen jártasságot a növények gondozásában, ápolásában, 3. A tanuló ismerje a gyógyításra alkalmas növényfajtákat, alkalmazásukat és hatásukat (fertőtlenítő, gyulladáscsökkentő, nyugtató stb.)
Ismeretek 1. A fűszerkert és gyógynövénykert alapanyag feltételeinek megismerése. 2. Talajművelő eszközök használata mellett történő ápolási, gondozási eljárások. 3. Házi patika, ápoláshoz hasznosítható praktikus ismeretek (szépészeti, egészségvédelmi). 4. Betakarítási eljárások, módszerek.
Tevékenység 1. Gyógynövények felismerése, válogatása, csoportosítása. 2. A betanított módszerek mellett történő ritkítási, betakarítási, tárolási műveletek végrehajtása. 3. Évszakonkénti mezőgazdasági munkák megismerése és végzése. 4. Tartósítási eljárások. 5. Szárítás, fagyasztás, olajkészítés, zsákolás, tárolás.

Fogalmak	Zsálya, citromfű, levendula, menta, körömvirág, oregánó, bazsalikom, kakukkfű, kamilla, fűszerpaprika, cickafark, rozmaring, mustármag, kömény fogalmi meghatározásai. Kamilla főzet, sebkezelő gyógynövények, jótékony elixírek. Fáradt talaj, beteg palánta, virágba fordulás, metszés, túl sok növény kis helyen, öntözés.
-----------------	---

Tematikai egység	4. Termesztési ismeretek	Órakeret: 130
Előzetes tudás	Rendelkezzen ismeretekkel az alapvető szaporítási módokról.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje fel a kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezéseket, termesztő-edényeket, kertészeti szerszámokat, tudja felhasználási lehetőségeiket, szakszerű használatukat, 2. A tanuló ismerje a főbb talajtípusokat, 3. A tanuló ismerje a talajművelés célját, idejét, módjait, 4. A tanuló ismerje a trágyázás célját, idejét, módjait, 5. A tanuló ismerje meg az öntözés szerepét, jelentőségét, 6. A tanuló legyen tisztában a növényvédelem jelentőségével, feladataival. Ismeretek 1. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei. 2. Talaj típusok. 3. Talajművelés. 4. Trágyázás. 5. Öntözés. 6. Növényvédelem. Tevékenység 1. A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporító ládák, - tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése. 2. A talaj képződése és fogalma. A talajok összetétele. A talajok fontosabb tulajdonsága 3. Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei 4. A trágyázás célja. A trágyafélék csoportosítása 5. Az öntözés jelentősége 6. A növényvédelem jelentősége, feladata	
Fogalmak	Üvegház, fólia, ágyás fogalma.

Tematikai egység	5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	Órakeret: 216
Előzetes tudás	Talajtani ismeretek. Kerti eszközök, berendezések pontos ismerete.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanuló értse meg a környezetvédelem fontosságát. 2. A tanulónak legyenek ismeretei a talajművelés különböző módszereinek hatékonyságáról, a köztük levő különbségekről, eltérő alkalmazásuk okairól.
------------------------------------	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. A tanuló legyen képes a szabályos ismeretek alkalmazása során a megfelelő eszközök tárgyak kiválasztására, és annak megfelelő helyen és sorrendjében történő használatára, 2. A tanuló a gyakorlati órákon megszerzett tapasztalataival képes legyen a külső gyakorlati helyszíni tevékenységek lehetőség szerinti önálló elvégzésére, 3. A tanuló sikeresen tudjon környezetéhez aktívan alkalmazkodni, azt megóvni és fejleszteni, 4. A tanuló legyen tisztában a védelmi funkciók hasznos szerepével, fontosságával. Ismeretek 1. A kert, a park, a zöldterület fogalma, jelentősége, szerepe környezetünkben 2. Díszfák, díszcserjék gondozása 3. Gyepápolási ismeretek 4. Hulladékgazdálkodás 5. Környezetvédelem 6. Parkok eszközeinek védelme és védelmi feladatok hasznossága Tevékenység 1. Kertek, parkok növényeinek és tárgyainak gondozása. 3. Növények nevelése, gondozása 4. Komposztálás 5. Műtrágyák növényvédő szerek biztonságos és rendeltetésszerű használata. 6. Szelektív hulladékgyűjtés. 7. Fagyztalanítási eljárás során a téli időszak védelmi feladataival való megismertetés. Park és udvari eszközök anyagának védelme, azok munkafolyamatainak egyszerűbb elvégzési és karbantartói folyamatai.	
Fogalmak	Szelektív hulladékgyűjtés fogalmai, fagyztalanítás, komposztálás, műtrágya

HABILITÁCIÓS CÉLÚ MUNKAVÉGZÉS INTEGRÁLT MUNKAVÉGZÉSRE NEM KÉPES TANULÓK RÉSZÉRE KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. Megértetni a felnőtté válás és a munkavégzés „törvény- és életszerű” kapcsolatát.
2. A tanulót lehetőségeinek függvényében ösztönözni az elmélyült, kitartó feladatvégzésre.
3. Megismertetni a „munka világával”, illetve a saját munkalehetőségeivel, adottságaival, képességeivel, ezáltal hozzájárulni a reális énkép kialakításához.
4. Fejleszteni a manuális tevékenységekben az eszközhasználatot, és a feladatok végrehajtásában az igényességet.
5. A már meglévő kognitív, érzelmi és motoros funkciókra építeni és fejleszteni azokat.
6. A szociális készségeket fejleszteni iskolán belül végzett munkatevékenységeken keresztül.
7. Megértetni, hogy a felnőttkori pozitív életérzést, a hasznosságtudatot jelentősen meghatározza a munkavégző képesség.
8. Kialakítani az igényt a pontos munkára és a kitartó munkavégzésre.
9. Bővíteni a környezetről kialakult tárgyi és fogalmi ismeretkört.

Feladatok

1. Iskolai műhelyekben a balesetvédelmi szabályok betartásával munkatevékenységek gyakorlása, munkatapasztalatok szerzése.
2. A szociális készségek és képességek (együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia) valamint az énkép és az önismeret fejlesztése, reális önértékelés kiépítése.
3. A verbális és nonverbális kommunikáció és az információszerző, -átadó képesség fejlesztése.
4. Az eszközhasználat színvonalának emelése.
5. A munkatevékenységekhez kapcsolódó elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok körének bővítése.

EGYMI Habilitációs munkavégzés modul óraszámok

Évfolyamok	11 – 12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	260
Szabadon tervezhető órakeret	28

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	20	12	8
2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek.	32	20	12
3. Gyakorlati munkavégzés.	208	98	110
Szabadon tervezhető órakeret	28	14	14

EGYMI Szabadon tervezhető órakeret felhasználása:

11. évfolyam: évi 14 óra Gyakorlati munkavégzés

12. évfolyam: évi 14 óra Gyakorlati munkavégzés

EGYMI Habilitációs munkavégzés modul óraszámok a szabadon felhasználható órakeret felhasználásával

Évfolyamok	11 – 12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	20	12	8
2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek.	32	20	12
3. Gyakorlati munkavégzés.	236	112	124

Tematikai egység	1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Néhány foglalkozás és munkahely ismerete. Önismeret.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Bővüljenek a munka világához kapcsolódó ismeretek. 2. Legyen összhang a képességek és a lehetőségek között.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Finomuljon a tanulók reális énképe. 2. Informálódjanak a képességeikhez igazodó lehetőségekről. 3. Váljanak képessé a munka értékének, szerepének felismerésére. 4. Ismerjék meg a munkahelyi követelményeket, szabályokat, viselkedési normákat. Ismeretek

1. Énkép, önismeret – személyes tulajdonságok és képességek. 2. Foglalkozások, munkahelyek. 3. A munkavégzés feltételei és szabályai.	
Tevékenység 1. Szituációs helyzetgyakorlatok. 2. Intézménylátogatások. 3. Témafeldolgozás beszélgetéssel, könyvekkel, feladatlapokkal, videóval.	
Fogalmak	foglalkozások, képességek, tehetség, munkavégzés, önkéntesség

Tematikai egység	2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek.	Órakeret: 32
Előzetes tudás	Egyszerű házimunkák és a háztartásban használt berendezési tárgyak, eszközök, anyagok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Felkészülni az iskolai szintén történő munkavégzésre. 2. Bővíteni az ismereteket a gyakorlati tevékenységekhez kapcsolódó eszközök és anyagok köréről.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Az iskolai tanműhelyek (pl.: tankonyha, iroda, könyvtár) berendezési tárgyainak, eszközeinek megismerése. 2. A gyakorlati munkavégzéshez szükséges alapanyagok, eszközök megismerése, célnak megfelelő kiválasztása.	
Ismeretek 1. Háztartási ismeretek. 2. Konyhai eszközök, alapanyagok. 3. Takarítóeszközök. 4. Mézeskalács készítés eszközei, anyagai. 5. Irodai eszközök anyagok. 6. Házi könyvtári eszközök és anyagok. 7. Udvari munkákhoz, növényápoláshoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok.	
Tevékenység 1. Az iskolai munkahelyszínek bejárása. 2. Az eszközök, alapanyagok megtekintése, kipróbálása.	
Fogalmak	Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek.

Tematikai egység	3. Gyakorlati munkavégzés.	Órakeret: 236
Előzetes tudás	Háztartási eszközök, anyagok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Képessé válni egyszerű munkafolyamatok, részfolyamatok irányítás és segítségnyújtás melletti minél pontosabb elvégzésére.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
--

Fejlesztési feladat

1. Kulturált viselkedési szokások kialakítása.
2. Az eszközök rendeltetésszerű használatának elsajátítása.
3. Balesetmentes, kitartó feladatvégzés.
4. Szociális képességek fejlesztése.
5. Szabály-és feladattudat fejlesztése.

Ismeretek

1. Ebédlői munkálatok.
2. Takarítási munkálatok.
3. Kertészeti és udvaros tevékenységek gyakorlása.
4. Intézményfüggő műhelygyakorlatok.
5. Az iskolán belül felelhető munkahelyekkel való további gyakorlati ismerkedés.

Tevékenység

1. A konkrét munkafolyamatok kivitelezése.
2. Iskolai munkahelyen zajló munkákról való beszélgetés.
3. A szükséges ismeretek megbeszélése, eszközök kiválasztása, használatuk, tárolásuk módja.

Fogalmak

Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek.

Óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864

Időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	180	90	90
2. Palántanövények	216	108	108
3. Fűszer – és gyógynövénytan	122	61	61
4. Termesztési ismeretek	130	65	65
5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	216	108	108

Tematikai egység	1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	Órakeret: 180
Előzetes tudás	3. Baleset védelmi ismeretek. 4. Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat.	
Tantárgyi fejlesztési célok	3. Szerezzen a tanuló pontos ismereteket a kertben használható kéziszerszámokról. 4. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat - A tanuló kerüljön megfelelő munkavállalási alapismeretek birtokába, - A tanuló tudja minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket, - A tanuló legyen képes a biztonságos és balesetmentes vegyszerhasználat kivitelezésére. Ismeretek - Munkavállalói ismeretek. - A kertészeti berendezések és eszközök általános tulajdonságainak bemutatása üzemen kívül és munka közben. - Ismerkedés a vegyszerekkel - Adagolási eljárások Tevékenység - A munkavállalással, munkába állással kapcsolatos ismeretek elsajátítása. - Az elvégzendő feladatoknak leginkább megfelelő eszközök, berendezések helyes kiválasztása, használatának elsajátítása. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai. - Vető és ültető kéziszerszámok szabályos használata. Növényvédelmi eljárások eszközeinek használata. - Munkafolyamatok és menete.	
Fogalmak	Piktogram, balesetvédelem, elsősegély, munkaruha, növényvédő szerek, permetszerek. Kertészeti munkafolyamatok alapfogalmai.

Tematikai egység	2. Palántanövények	Órakeret: 216
Előzetes tudás	Rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. Egyszerűbb kerti munkák ismerete.	

Tantárgyi fejlesztési célok	Legyenek alapvető növénytani ismeretei. Szerezzen ismereteket a palántanevelésről, szaporítási-, betakarítási eljárásokról.
------------------------------------	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

4. A tanuló ismerje és nevezze meg a növényi szervek (gyökér, szár, levél, virág, termés) részeit, típusait,
5. A tanuló ismerje hazánk éghajlati és talajadottságait,
6. A tanuló ismerje a palántanevelési módokat.

Ismeretek

8. A növények felépítése, életjelenségei.
9. Éghajlat, környezettan.
10. Növények tipizálása.
11. Palántanevelési módok.
12. Ültetési munkálatok.
13. Szaporítási ismeretek.
14. Betakarítási eljárások, módszerek.

Tevékenység

8. A tanuló ismerje a növények részeit, a szerves anyagfelépítésének főbb lépéseit, a különböző szaporodási módokat.
9. A kertet és a parkokat alkotó növények élet-feltételei (talaj, víz, levegő, napfény).
10. A növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezők.
11. Csoportosítás.
12. Palántanevelési módok.
13. Az elvégezendő feladatoknak megfelelő eszközök, berendezések kiválasztása és helyes alkalmazása növények megismerése, felismerése.
14. A különféle dísnövények és zöldségek palántáinak kiültetése.

Fogalmak

Időjárás elemeinek ismerete, éghajlat változásai.
 Konyhakerti palánták, melegházi palánták, hidegágyi palánták.
 Palántanevelési módok:
 Tűzdelés
 Tűzdelés nélküli
 Tápkockás (földlabdás) tálcás, cserepes, kiskonténeres palántanevelés

Tematikai egység	3. Fűszer – és gyógynövénytan	Órakeret: 122
Előzetes tudás	Növénytani ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	3. Szerezzon jártasságot a növények gondozásában, ápolásában. 4. Legyen képes megkülönböztetni a gyógy és fűszernövényeket; ismerje azok gondozási, ápolási folyamatait és felhasználásának módjait.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

4. A tanuló ismerje és nevezze meg a fűszernövény részeit. (gyökér, szár, levél, virág, termés)
Jellemezze a növényeket külső megjelenésük alapján,
5. A tanuló szerezzon jártasságot a növények gondozásában, ápolásában,
6. A tanuló ismerje a gyógyításra alkalmas növényfajtákat, alkalmazásukat és hatásukat (fertőtlenítő, gyulladás csökkentő, nyugtató stb.)

Ismeretek

1. A fűszerkert és gyógynövénykert alapanyag feltételeinek megismerése.

2. Talajművelő eszközök használata mellett történő ápolási, gondozási eljárások.
3. Házi patika, ápoláshoz hasznosítható praktikus ismeretek (szépészeti, egészségvédelmi).
4. Betakarítási eljárások, módszerek.

Tevékenység

6. Gyógynövények felismerése, válogatása, csoportosítása.
7. A betanított módszerek mellett történő ritkítási, betakarítási, tárolási műveletek végrehajtása.
8. Évszakonkénti mezőgazdasági munkák megismerése és végzése.
9. Tartósítási eljárások.
10. Szárítás, fagyasztás, olajkészítés, zsákolás, tárolás.

Fogalmak	Zsálya, citromfű, levendula, menta, körömvirág, oregánó, bazsalikom, kakukkfű, kamilla, fűszerpaprika, cickafark, rozmarin, mustármag, kömény fogalmi meghatározásai. Kamilla főzet, sebkezelő gyógynövények, jótékony elixírek. Fáradt talaj, beteg palánta, virágba fordulás, metszés, túl sok növény kis helyen, öntözés.
-----------------	--

Tematikai egység	4. Termesztési ismeretek	Órakeret: 130
Előzetes tudás	Rendelkezzen ismeretekkel az alapvető szaporítási módokról.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. A tanuló ismerje fel a kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezéseket, termesztő-edényeket, kertészeti szerszámokat, tudja felhasználási lehetőségeiket, szakszerű

használatukat,

7. A tanuló ismerje a főbb talajtípusokat,
8. A tanuló ismerje a talajművelés célját, idejét, módjait,
9. A tanuló ismerje a trágyázás célját, idejét, módjait,
10. A tanuló ismerje meg az öntözés szerepét, jelentőségét,
11. A tanuló legyen tisztában a növényvédelem jelentőségével, feladataival.

Ismeretek

7. A kertészeti termesztés tárgyi feltételei.
8. Talaj típusok.
9. Talajművelés.
10. Trágyázás.
11. Öntözés.
12. Növényvédelem.

Tevékenység

7. A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporító ládák, - tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése.
8. A talaj képződése és fogalma. A talajok összetétele. A talajok fontosabb tulajdonsága
9. Talajművelési eljárások, azok eszközei, gépei
10. A trágyázás célja. A trágyafélék csoportosítása
11. Az öntözés jelentősége
12. A növényvédelem jelentősége, feladata

Fogalmak

Üvegház, fólia, ágyás fogalma.

Tematikai egység

5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel

Órakeret: 216

Előzetes tudás	Talajtani ismeretek. Kerti eszközök, berendezések pontos ismerete.
Tantárgyi fejlesztési célok	3. A tanuló értse meg a környezetvédelem fontosságát. 4. A tanulónak legyenek ismeretei a talajművelés különböző módszereinek hatékonyságáról, a köztük levő különbségekről, eltérő alkalmazásuk okairól.

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

5. A tanuló legyen képes a szabályos ismeretek alkalmazása során a megfelelő eszközök tárgyak kiválasztására, és annak megfelelő helyen és sorrendjében történő használatára,
6. A tanuló a gyakorlati órákon megszerzett tapasztalataival képes legyen a külső gyakorlati helyszíni tevékenységek lehetőség szerinti önálló elvégzésére,
7. A tanuló sikeresen tudjon környezetéhez aktívan alkalmazkodni, azt megóvni és fejleszteni,
8. A tanuló legyen tisztában a védelmi funkciók hasznos szerepével, fontosságával.

Ismeretek

7. A kert, a park, a zöldterület fogalma, jelentősége, szerepe környezetünkben
8. Díszfák, díszcserjék gondozása
9. Gyepápolási ismeretek
10. Hulladékgyűjtés
11. Környezetvédelem
12. Parkok eszközeinek védelme és védelmi feladatok hasznossága

Tevékenység

2. Kertek, parkok növényeinek és tárgyainak gondozása.
3. Növények nevelése, gondozása

8. Komposztálás 9. Műtrágyák növényvédő szerek biztonságos és rendeltetésszerű használata. 10. Szelektív hulladékgyűjtés. 11. Fagyztalanítási eljárás során a téli időszak védelmi feladataival való megismertetés. Park és udvari eszközök anyagának védelme, azok munkafolyamatainak egyszerűbb elvégzési és karbantartói folyamatai.	
Fogalmak	szelektív hulladékgyűjtés fogalmai, fagyztalanítás, komposztálás, műtrágya

KERT- ÉS PARKÁPOLÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

1. A kert és parkápoló tevékenységek végzése közben a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakma tanulásához, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.
2. A kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordítani a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsolva.
3. Olyan elméleti és gyakorlati ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a kert és parkápolás munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
4. A tevékenységközpontú tanulásszervezés segítségével a tanulók segítése szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok elsajátításában, a későbbi rehabilitáció, illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében.
5. A tanulók figyelmének, érdeklődésének felkeltése saját és közvetlen környezetük igényes kialakítására.
6. Kialakítani bennük a rend iránti igény, a rend megteremtésének és fenntartásának, valamint megőrzésének képességét.
7. Szeressék a természetet, segítséggel tudják vonzóvá tenni környezetüket, szívesen tartózkodjanak, és dolgozzanak a jó levegőn, az időjárásnak megfelelő öltözködés felismerésével.
8. A kert és parkápoló munkák megismertetésével és gyakoroltatásával lehetőséget biztosítani a fiatalok számára a teljesebb élet, a társadalomba és a termelőmunkába való bekapcsolódáshoz.
9. Ismerjék a parkot, kertet, mint munkaterületet, ahol tevékenykedniük kell, tudjanak tájékozódni a munkaterületen, és tudjanak utasításokat nehézségi fok szerint végrehajtani.
10. Sajátítsák el, és irányítással, képességeikhez mérten minél önállóbban végezzék a házi kertek, közterületek, parkok gondozási, ápolási munkálatait.
11. A munkavégzés során legyenek képesek a megfelelően előkészített szerszámokat, eszközöket, gépeket rendeltetésszerűen használni, figyeljenek önmaguk és társaik testi épségére.
12. Legyenek képesek családban, szociális ellátásban, esetleg munkavállalóként egyszerű konyhakerti és parkápolási munkák végzésére (konyhakerti növények ültetésére, ápolására, betakarítására, egyszerű feldolgozására, egy- és kétnyári virágok kiültetésére fák, cserjék gondozására, fűnyírásra, sövénynyírásra).
13. Legyenek képesek kitartóan, huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, vegyék észre a hibát és igyekezzenek azt korrigálni.
14. Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során.

Feladatok

1. A képességek függvényében a szakma minél eredményesebb elsajátíttatása.
2. Egyszerű feladatok esetében önálló munkavégzés elősegítése utasítások alapján. Amennyiben erre nem képes, akkor segítséggel tudja megoldani feladatait.
3. Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.
4. Balesetvédelmi és munkavédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
5. A konyhakert és a gyümölcsöskert ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
6. Dísnövények és parkok ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
7. Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátíttatása.
8. Csoporton belüli együttműködési lehetőségek nevelési hatásának felhasználása a szocializáció érdekében.

A kert és parkápoló készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett szaktanterem, növényház, raktár, konyha- és gyümölcsöskert, park, melegágy, vagy melegház szükséges.

A képzéshez szükséges anyagok, eszközök

1. Vetőmagok, szaporítóanyagok
2. Műtrágyák, növényvédő szerek
3. Ásó, gereblye, kapa, sorkihúzó
4. Kézikocsi, talicska, komposztrosta, komposztáló
5. Ültetőfa, öntözőkanna, zsineg
6. Vödör, lapát, vasvilla, lombseprű
7. Műanyag rekesz, metszőolló
8. Sorkihúzó, aprómagvető
9. Ültető lapát, ültetőfa
10. Kézi és motoros fűnyíró, fűszegély nyíró
11. Kézi és gépi sövénynyíró
12. Fűrész, fejsze
13. Virágcserepek, köztéri edények
14. Különböző méretű létrák
15. Munkaruha, sapka, bakancs
16. Védőszemüveg, védőkesztyű
17. Gázmaszk, pormaszk, gumicsizma
18. Motoros kapa, kézi vetőgép
19. A kert és a játszóterek berendezéseinek, műtárgyainak állagmegóvásához szükséges anyagok, eszközök
20. Tereprendezéshez szükséges eszközök: kitűzők, mérőszalagok, szintezők

Szemléltető eszközök

1. Tankönyvek, kertészeti könyvek, kertészeti folyóiratok, kiadványok, filmek.
2. A tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok.
3. IKT- eszközök (számítógép, televízió, táblagép, DVD- lejátszó, kamera,)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
1. Anyag-és eszközismeret	30	15	15
2. Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta /szabadon tervezhető órakeret/	20	10	10
3. Talajtani ismeretek	20	10	10
Park és kertfenntartási ismeretek			
4. A parkot, kertet alkotó növények és szaporításuk	34	17	17
5. A parkot, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása	40	20	20
Munka és környezetvédelmi ismeretek			
6. Baleset megelőzés az iskolában	20	10	10
7. Baleset megelőzés a gyakorlatokon	24	12	12
8. Teendők balesetek bekövetkezésekor	12	6	6
9. Környezetünk védelme	16	8	8
Szakmai gyakorlat			
10. Gyakorlati anyag- és eszközismeret	20	10	10

11. Park és kertfenntartási gyakorlatok	100	50	50
12. A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat.	408	204	204
13. A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	34	17	17
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

Tematikai egység	1. Anyag- és eszközismeret	Órakeret: 30
Előzetes tudás	1. Balesetvédelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. 2. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Balesetvédelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzon pontos ismereteket a kertben és a parkban használható kéziszerszámokról. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. 2. Ismerje meg a kéziszerszámok mellett a fűnyíró gépeket.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. 2. Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. 3. Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait. 4. A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése. 5. A fűnyíró gépek típusai. Ismeretek 1. Kéziszerszámok 2. A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.) 3. Kéziszerszámok használata

4. A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai
5. Vető- és ültető kéziszerszámok.
6. Fűnyírók és azok használata

Tevékenység

1. Szerszámok előkészítése, bemutatása
2. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.
3. Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata
4. Az összes eszköz előkészítése, bemutatása

Fogalmak	Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska, lapát, villa, metszőolló, ágvágo olló. Vető és ültető gépek. Fűnyírók.
-----------------	--

Tematikai egység	2. Éghajlati ismeretek	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje az időjárás elemeit. 2. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzen új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a szabadban folytatott munkákra. 2. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit.
2. Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre.
3. Ismerje meg a hatásaikat a növényekre és a kinti munkára
4. Ismerje meg az éghajlat összetevőit.
5. Időjárási jelenségek különböző évszakokban.
6. Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre

Ismeretek 1. Éghajlat és időjárás. 2. Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. 3. A csapadék, a szél, a napsütés hatásai 4. Az éghajlat összetevői. 5. Időjárási jelenségek megismerése. 6. Az időjárás befolyása a kerti munkára. Tevékenység 1. Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. 2. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése	
Fogalmak	Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Ősz, tél, tavasz, nyár. Hónapok. Éghajlat, időjárás, csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet.

Tematikai egység	3. Talajtani ismeretek	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. 2. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzon ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. 2. Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg a termelésre legalkalmasabb talajtípust. 2. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. 3. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre. 4. Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. 5. Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. 6. Személyi, tárgyi feltételek biztosítása. Ismeretek 1. A talaj szerepe a kertészetben. 2. A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.). 3. A termelésre alkalmas talaj. 4. A talaj szerepe a kertészeti termelésben. 5. A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai. 6. A talaj termőképességének fenntartása. 7. Környezet-kímélő trágyázás, szerves-és műtrágyázás. 8. A földterület művelésének feltételei. Tevékenység 1. Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. 2. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése.	
Fogalmak	Kötött, termő és homoktalaj. Szerves trágya, műtrágya.

Tematikai egység	4. A parkot és kertet alkotó növények és szaporításuk	Órakeret: 34
Előzetes tudás	1. Balesetvédelmi ismeretek. Rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. 2. Ismerje a különböző növénytípusokat.	
Tantárgyi	1. Ismerje meg a haszon, dísz és vadonélő növényeket,	

fejlesztési célok	szaporításuk jelentőségét, formáit. 2. Részletesen ismerje meg a különböző növénytípusokat és azok jellemzőit.
-------------------	---

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Tudjon különbséget tenni a különböző területek között.
2. Ismerje meg a különböző területek jelentőségét az ember életében.
3. Tudja megkülönböztetni a haszon és dísnövényeket.
4. Tudjon különbséget tenni a különböző növények között.
5. Ismerje meg a különböző szaporítási módokat és az azok közötti különbséget.
6. Szerezze meg a legalapvetőbb ismereteket a növények ápolásáról és védelméről.
7. Ismerje fel a különböző növényeket.
8. Az eltérő tulajdonságok felismerése.
9. Ismerje meg a különböző gyümölcsfákat.
10. Ismerje és alkalmazza a különböző növénysszaporítási módokat.
11. Az időjárás, a talajhőmérséklet és az ültetés összefüggéseinek megismerése.
12. A növények eltérő igényeinek megismerése.
13. A biogazdálkodás eltérő feltételeinek bemutatása.

Ismeretek

1. Kert, park, zöldterület fogalma.
2. Jelentőségük az ember életében, szerepe környezetünkben.
3. Dísz és haszonnövények
4. Egy és két nyári növények.
5. A virágágyakba kiültethető növények.
6. Zöldségnövények szaporításának módjai.
7. Vetés, ültetés, palántázás.
8. Növényápolás, növényvédelem.

9. Növényismeret.
10. Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek.
11. Gyümölcsfák, gyümölcsösök.
12. Konyhakerti növények.
13. Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása.
14. Kiültetés feltételei, időpontja.
15. Növények ápolása, gondozása. növényvédelem.
16. A pázsit, a gyep fogalma, szerepe a kertekben, parkokban.
17. A biogazdálkodás jelentősége.

Tevékenység

1. Növény bemutatók a valóságban, tablókon, és digitálisan.
2. A szaporítási módok bemutatása.

Fogalmak	Kert, park, zöldterület, erdő, mező, rét, gyep. Lágú és fás szárú növények. Dísz és haszonnövények. Egy és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás. Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás. Gyümölcsfák. Lombhullató és örökzöld fák.
-----------------	---

Tematikai egység	5. A parkot, kertet és díszkertet alkotó növények ápolása	Órakeret: 40
Előzetes tudás	1. Egyszerűbb kerti munkák ismerete. 2. A beltéri és kültéri dísznövények ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. 2. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat.
2. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját.
3. Ismerje meg a dísnövények ápolásának, gondozásának módjait.
4. Szerezzen ismereteket a díszcserjékről.
5. Szerezzen ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól.
6. A fenntartási munkák megismerése.
7. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok.
8. A virágtartók telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése.
9. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése.
10. Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése.

Ismeretek

1. Parkok ápolása, gondozása.
2. Gyep telepítése, ápolása, gondozása.
3. Dísnövények ültetése, ápolása, gondozása.
4. Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása.
5. Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása.
6. Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása.
7. Rózsafelületek ápolása, gondozása.
8. Díszfák, cserjék fenntartása.
9. Örökzöldek gondozása.
10. Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása.
11. Sziklakertek létesítése, gondozása.
12. Kerti tavak létesítése, gondozása.
13. Konyhakerti növények ápolása.
14. Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása.

Tevékenység

1. Kerti munkák bemutatása, gyakorlása.
2. Az összes növény bemutatása.

Fogalmak

Ápolás, gondozás, telepítés.

Díszcserjék és fák. Örökzöldek. Virágtartó, sziklakert, kerti tó.

Tematikai egység	6. Baleset megelőzés az iskolában	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Általános ismeretek a baleset megelőzésről. 2. Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzen ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól. 2. Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Értse meg a szabályok szükségességét, és azok betartásának fontosságát.
2. Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét.
3. Értse meg a munkába állás követelményeit.
4. Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között.
5. A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése.
6. A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében.
7. Az előírt feltételek teljesítése munkavégzés előtt.
8. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése.
9. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése.

Ismeretek

1. Az osztály-és munkaterem használatának rendje.
2. Munka és balesetvédelmi szabályok.
3. Tűzvédelmi szabályok.
4. Munkába állás feltételei.
5. Munkaruha, védőruha.
6. Balesetek megelőzése.
7. Baleset megelőzés a gyakorlatban.

Tevékenység 1. Felszerelések bemutatása. 2. Balesetvédelmi bemutatók megtekintése.	
Fogalmak	Baleset, sérülés. Munkaruha, védőruha. Tűzvédelem, áramütés.

Tematikai egység	7. Baleset megelőzés a gyakorlatokon	Órakeret: 24
Előzetes tudás	1. Segítségkérés lehetőségei. 2. A balesetvédelmi szabályok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Rendelkezzon olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. 2. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények
--

Fejlesztési feladat

1. Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat.
2. Szerezzen ismereteket az időjárás viszonyosságairól és azok káros hatásának csökkentéséről.
3. Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét.
4. Értse meg a higiéniai rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására.
5. Gyakorlati bemutatón szerezzon ismereteket a tűzvédelemről.
6. A szerszámok vizsgálatának és rendeltetésszerű használatának a kialakítása.
7. Az időjáráshoz való alkalmazkodás módjai, lehetőségei.
8. A célszerű arányok jelentőségének megértetése.
9. A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése.
10. Az egészséges életre való felkészítés.
11. Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése.

Ismeretek

1. Szabályok betartásának fontossága.
2. Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben (fólia, üvegház).
3. Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia).
4. A fizikai állóképesség figyelembe vétele.
5. Munka és pihenés beosztása.
6. A leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné). Higiéniai szabályok.
7. Tűzvédelem a gyakorlatban.
8. A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az utasítások pontos betartása.
9. Felkészülés az időjárás viszonyosságaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.).
10. Munka és pihenés helyes aránya.

11. Mérgezők, fertőzések veszélyei.

Tevékenység

1. Balesetveszélyes helyzetek bemutatása.
2. Balesetvédelmi feladatok gyakorlása.

Fogalmak

Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok.
Mérgező és veszélyes anyagok.

Tematikai egység	8. Teendők balesetek bekövetkezésekor	Órakeret: 12
Előzetes tudás	1. Segélyhívószámok. 2. Ismeret a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről.	
Tantárgyi cél	fejlesztési 1. Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. 2. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat.
2. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni.
3. Ismerje meg az áramtalanítás fontosságát.
4. Tudja megkezdni a tűzoltást.
5. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait.
6. Segítségkérés a megfelelő helyről.
7. Ismerje meg az áramtalanítás módjait.
8. Ismerje meg a tűzoltás módjait.

Ismeretek

1. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai
2. Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek.
3. Segítségnyújtás.
4. Teendők áramütés esetén.
5. Teendők tűz esetén.
6. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai

Tevékenység

Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása

Fogalmak

A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai. Segítségkérés. Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám.

Tematikai egység	9. Környezetünk védelme	Órakeret: 16
Előzetes tudás	1. Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. 2. A környezetvédelem jelentősége.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. 2. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Értse meg az ember és a természet kapcsolatát.
2. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét.
3. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét e tevékenységben.
4. Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről
5. Értse az ember szerepét a környezetben.
6. Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban.
7. Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést.
8. Értse az ember szerepét a természetvédelemben.
9. Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást.

Ismeretek

1. Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások.
2. Komposztálás, jelentősége.
3. A környezetvédelem jelentősége.
4. A természetvédelem jelentősége.
5. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában.
6. Környezet-védelem szerepe az egészséges életben.
7. Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése.
8. Természet-védelem jelentősége.
9. Vegyszer nélküli növényvédelem jelentősége a természet

egyensúlyának fenntartása érdekében.

Tevékenység

1. A környezet szépségeinek bemutatása.
2. Szelektív hulladékgyűjtés
3. Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.

Fogalmak

Környezet, természet, védelmük. Komposztálás.
Biogazdálkodás. Szelektív hulladék.
Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok,
mérgek. Biogazdálkodás.

Tematikai egység	10. Gyakorlati anyag-és eszközismeret	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása. 1. A kéziszerszámok ismerete mellett a fűnyíró különböző típusainak használata.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát.
2. Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét.
3. Ismerje meg a komposztálás eszközeit és a felhasználható anyagokat.
4. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát.
5. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat.
6. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat.
7. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása.

Ismeretek

1. Kéziszerszámok használata.
2. Sorkihúzó használata.
3. Komposztálás eszközei, és azok használata.
4. Szerszámok, gépek használata.
5. Az évszaknak megfelelő munkák tárgyi feltételeinek megteremtése.
6. Komposztálás. (szerves hulladékok.).
7. Időjárás megfigyelése.

Tevékenység

1. Munka a kertben.
2. Eszközök és azok használatának bemutatása.
3. Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása.
4. Előkészületek az őszi munkákhoz.
5. Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyézés.

Fogalmak	1. Ásás, kapálás, gereblyezés, metszés. 2. Kéziszerszámok, gépek, évszakok, komposztálás.
-----------------	--

Tematikai egység	11. Park és kertfenntartási gyakorlatok	Órakeret: 100
Előzetes tudás	1. Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. 2. Növényismeret.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. 2. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növényzaporítás különböző módjait.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban. 2. A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés. 3. Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat. 4. A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat. 5. Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki. 6. Komposztálás hulladék anyagokból. 7. Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban. 8. Ismerje meg az ágyások kialakításának célszerű menetrendjét. 9. A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. 10. A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. 11. Az ültető gödrök méreteinek megismerése. 12. Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. 13. A füvesítés feltételeinek megteremtése, a füvesítés gyakorlása. Ismeretek

1. Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai, azok használata.
2. Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása.
3. Őszi talaj előkészítés.
4. Trágyázás.
5. Ágyások kialakítása.
6. Ültetés, palántázás.
7. Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása.
8. Komposztálás.
9. Talaj előkészítés ősszel és tavasszal.
10. Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés.
11. Szaporító ládák készítése, használata.
12. Sövények, cserjék, fák telepítése.
13. Ültető gödrök készítése.
14. Ültetés.
15. Gyeptelepítés.

Tevékenység

1. Az anyagok előkészítése, bemutatása.
2. Munkavégzés a kertben.
3. A parkok kiegészítő anyagainak használata.
4. Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással, motoros kapával. A talaj lezárása hengerezéssel. Ágyások kialakítása, előkészítése őszi és tavaszi vetésre, ültetésre.
5. Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe. Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével.
6. Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő ültetése, ültetés utáni munkái.
7. Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása.
8. Ültető gödör ásása szabadgyökerű és konténeres díszfák ültetéséhez. Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák.
9. Gyeptelepítés.

Fogalmak	Talaj előkészítés, ágyások kialakítása, ültetés, vetés, palántázás, komposztálás. Talaj előkészítés, ágyások, szaporító láda, telepítés, ültetés, fűvesítés.
-----------------	---

Tematikai egység	12. A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása	Órakeret: 408 gyakorlat.
Előzetes tudás	1. Beltéri és dísznövények ápolása. 2. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. 2. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. A különböző feladatok begyakorlása. 2. Munkavégzés segítséggel és önállóan. 3. A kéziszerszámok és gépek használatának begyakorlása. 4. Az élő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. 5. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. 6. A sövényekkel, cserjékkel, fákkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. 7. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. 8. A pázsitfűvel kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismeretek 1. Pázsit és gyepek ápolása, gondozása. 2. Felújításuk. 3. Sövények ápolása, gondozása. 4. Dísznövények ápolása, gondozása. 5. Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása.

6. Kert ápolása, gondozása.
7. Termések betakarítása, tárolása.
8. Szerszámok, gépek folyamatos használata.
9. Évelő növények telepítése, gondozása, felújítása.
10. Gyomtalanítás.
11. Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása.
12. Kiszáradt fák eltávolítása.
13. Gyep gondozása.

Tevékenység

1. A gyakorlati feladatok bemutatása.
2. Kert és parkgondozás
3. Fűnyíró gépek üzemeltetése, karbantartása, beállítása adott tarlómagassághoz
4. Évelőágyak felújítása, áttelepítése. Évelő növények felszedése, tőosztása, talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés.
5. Sövények, díszcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem.
6. Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása, tárolása
7. Fiatal és idős díszfák fenntartási munkái: fenntartó metszés, ifjító metszés, termőre metszés, öntözés, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással.
8. Gyümölcsfák ültetése, metszése, termésének betakarítása, tárolása.
9. Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően.

Fogalmak

Ápolás, gondozás, betakarítás, kiszáradt, sérült növények.

Tematikai egység	13. Parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	Órakeret: 34
Előzetes tudás	Ismerje a játszótereket és azok eszközeit.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. 2. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.	

Követelmények – ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladatok. 1. Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. 2. A vízi létesítményeket ismerje meg és szerezzen információkat azok ápolásáról. 3. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. 4. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. 5. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. 6. Vegyen részt a vízi létesítmények (szökőkutak, mesterséges tavak) létrehozásában, és az azokba történő növénytelepítésben és gondozásukban. 7. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt. Ismeretek: 1. Játszóterek gondozása, állagmegóvása 2. Vízi létesítmények telepítése, ápolása, gondozása. 3. Fagymentesítés. 4. A sérült részek javítása, eltávolítása. Tevékenységek: 1. Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken 2. A környezetünkben lévő játszóterek folyamatos gondozása, állagmegóvása felületkezeléssel (festés). 3. Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása. A vízi létesítmények (mesterséges tavak, szökőkutak) betelepítése növényekkel. A vízi létesítmények fagymentesítése	
Fogalmak	Játszótér, játékok. Dísztó, halastó. Állagmegóvás, javítás. Fagymentesítés.